

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

V. Évfolyam. 95. szám.

NEW YORK, N. Y., CLEVELAND, O., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1908. NOVEMBER 27-én.

V. Year. No. 95.

DECZEMBER MÁSODIKA.

A NEW YORKI OSZTRÁKOK CSÁSZÁRJUBILEUMÁHOZ.

Előttem fekszik két meghívó. Az egyik egy szombaton megtartandó hangversenyre és bátra, a másik egy szerdán, december másodikán a new yorki római katolikus székesegyházban megtartandó nagymisére szól.

A hangverseny és bál, a nagymise is egy ezelt szolgál. Megünneplését annak, hogy hatvan év előtt Ferenc József egy államesiny révén lett osztrák császárrá.

Annak a napnak, 1848 december másodikának hatvanadik évfordulóját állik meg most hangversenyyel és bállal, nagymisével a New Yorkban élő osztrákok. Nekünk magyaroknak ez ellen semmi kifogásunk sem lehet. Ha az Amerikába kivándorolt és itt letelepedett osztrákok izlésének megfelelő, hogy a szabadság földjén örömtüzeket gyújtsanak a nyers erők diadalának évfordulóján, teljék benne a kedvük. Szavunk sincesen hozzájuk. De az ellen már igenis van szavunk, kemény és dörögdelmes szavunk, hogy meghívóikban azt mondják, hogy a jubiláris ünnepeken résztvesznek a new yorki osztrák ÉS MAGYAR kolóniának tagjai. Ez ellen lelkünk és tollunk egész erejével tiltakozunk. Merz nem akarjuk, hogy az amerikai nép szemében meghazudtoljuk *Kossuth Lajost*, aki 1852-ben AZÉRT jött ki Amerikába, s akit akkor CSAKIS AZÉRT fogadtak Amerika népe hódoló tisztelettel és rajongó szeretettel, mivel éppen a december másodikik eseményeket brutális törvényszegésnek, felháborító alkotmány-sértésnek bélyegezte.

Ferenc Józsefet mi magyarok csak 1867 óta ismerjük. Annakelotte nyíltan bevallott ellenségünk volt. S különösen 1848 december másodikán mint Magyarország legkonokabb ellensége lépett ki Ferenc József a gyerekszobából, a gyerekszobából egészen a hareztré ellenünk, magyarok ellen. És amit az osztrák császár attól a december másodikától kezdve, amelyről azt hazudják most, hogy mi new yorki magyarok is megjubiláljuk, egészen 1867 június 8-ig tett, az, már amennyire Magyarország s a magyar nemzet jön tekintetbe, — máshoz pedig nekünk semmi közünk, — a törvénytelen-ségek, a brutalitások hosszú sora volt.

December másodikik, amelyet ime most New Yorkban is megünneplenek templomban és korezmában, nagymisével és tánczszal, december másodikik soha sem Ferenc József, sem az osztrákokra nézve nevezetes nem lett volna, ha azon a napon nem típórták volna lábál Magyarországnak királyi esküvel szentesített törvényeit, ha azon a napon Bécsben el nem határozták volna azt, hogy lánczokba verik a magyar nemzetet, hogy elrabolják tőle azt, amit a „magyar félistenek tanácsa” emberfeletti fázadozások árán kivívott. Azon a december másodikán határozták el Bécsben, hogy kiszívják a magyar nemzetnek szive vérést s akkor mondotta a most jubiláló császár a magyar nemzet jogos követeléseire való tekintettel: *Alkotmányom a kard!*

Igaz, irtam nemrég egy ugyanezen alkalomból megíródtott cikkemben, igaz, hogy azok a megrendítő események a múlté. Igaz, hogy 1867-ben a magyar nemzet megkötötte Ferenc Józseffel a békét. S igaz végül az is, hogy a magyar nemzet 1867 óta a lehető legjobbállásban gyakorolta a felejtés, a hagyományos fátylborítás mesterségét. — Felejtési szép, emberi dolog. A megbocsítás az emberi szívek legne-mesebb tulajdonsága. Azt azonban nem írják sem a természet törvényei, sem a vallásos érzeltek, hogy az ember elmenjen a volt ellenségéhez, s vele együtt megünnepelje éppen annak a

napnak az évfordulóját, amelyen a jubiláns szívünkbe döfte a gyilkos tört.

Mikor június havában a német fejedelmek elment osztrák kollégájának a jubileumi ünnepeire Bécsbe, akkor Wekerle a magyar kormány jelenlétét azzal mentegette, hogy a *hatvanéves uralkodói jubileum most van*. Erre azután Nagy György képviselő keményen visszavágott. Szórol-szóra ezeket mondotta:

Azt mondja a kormányelnök, hogy a hatvanéves uralkodói jubileum most van. Kinek hatvanéves uralkodói jubileuma? Ferenc József, mint magyar király? Ez ellen tiltakozik az a sok hőscré, amely a magyar csatamezőn a magyar nemzet legdicőségesebb s eggyütt legszomorúbb napjaiban hullott. Ez ellen tiltakoznak a bitófák, amiket október hatodikán állítottak fel Ferenc József. Ez ellen tiltakozik annak a nagy embernek, a haza atyjának emléke, akinek könyei a magyar földdel vegyültek össze, amikor arról a magyar földről küzte őt Ferenc József, az 1848 december másodikik osztrák császár.

Nagy Györgynek e szavait aláírja nemcsak minden hazafias érzelmi magyar, de minden józan gondolkodású ember. S ha odahaza, a magyar képviselőházban, ahol mégis némi személyes tekintetek feszélyezik még a legnagyobb szívesebb gondolkodású embert is, ismétlem, ha odahaza, a magyar képviselőházban, ekképp fogják fel és ekképp értelmezik 1848 december másodikikát, mennyivel komolyabban és hangosabban kell nekünk Amerikában élő magyaroknak, akiket személyes tekintetek nem korlátoznak, tiltakoznunk az ellen, hogy még gondolatban is lehetségesnek merik tartani, hogy mi magyarok résztveszünk az 1848 december másodikik események megünneplésén.

Mi nem zavarjuk az osztrákok köreit. Ha jubilálni akarnak, ám jubiláljanak. De ne sértessék nemzeti érzelmeket azzal, hogy meghívják bennünket annak a napnak a megünneplésére, a melyen kinpadra feszítették a nemzetünk.

Singer Mihály.

HARCZRÁKÉSZEN.

Szerbia elkerülhetetlennek tartja a háborút.

Lapunk keddi számában említést tettünk arról, hogy a bosnyák határon átvonulni akaró szerb csapatokat az ott állomásozó osztrák és magyar katonák visszaverték.

Szerbia most már erősen azt hiszi, hogy a háboru el nem kerülhető. S talán igaza van. A szerb kormány meg is kezdte már az értékpapírok biztonságba helyezéséről való gondoskodást. A mint ugyanis egy, még kedden beérkezett kábelsürgöny jelenti, egyenest attól tartanak, hogy Ausztria és Magyarország Belgrádot, Szerbia fővárosát fogja bombáztatni. Az ebbeli félelem folytán a szerb nemzeti bankban levő pénzeket és értékpapírokat kedden elszállították Belgrádból a nischi erődbe.

Sajátságos és mindenestre jellemző, hogy a szerb nép örömmel üdvözi a háborunak az előjeleit. Ez a harcias lelkesedés jórésben György trónörökös viselkedésére vezetendő vissza, aki, amióta szent pétervári utjáról visszakerkezett Belgrádba, egy harmincezer főből álló népgyűlésen lázító beszédet tartott Ausztria és Magyarország ellen s ezzel a beszéddel magával ragadta a népet.

Ausztria és Magyarország ezt a hivatalos s legmagasabb helyről jövő lázítást alig fogja sokáig tétlenül elnézhetni, annál kevésbé, mert a szerb katonák gyanusan mozgolódnak a határon.

A háboru tehát kitörőfélben van és árárt, ha mindjárt a háta mögött áll is Oroszország, a szerb nép fogja megadni. Mert azt még Oroszország sem fogja kockáztatni, hogy tényleges közbe lépéssel európai háborut idézzen fel. Már pedig abban a perczben, amikor Oroszország kilép a semlegességéből, a háboru lángjai Európának minden sarkán fel fognak csapni.

HARCZ A CSÓK ELLEN.

Női orvosok veszélyesnek mondják

Jellemző, hogy éppen a testvérszeretet városából, Philadelphiből indul ki a mozgalom a csók ellen.

Scott Klára dr. ismét feleleveníti azt a már régebben hirdett tant, hogy az ajkak érintésével a legkülönfélébb betegségeknek mirigyét ültetik át az emberek egymásba. A difteritist, tüdővést s egyéb betegségeket okozó baktériák a tudós Klára kisasszony szerint legvagyabban tánczolnak át ajkáról-ajakra.

Nem szabad hát csókolódnia. Vajjon Klára kisasszony érezte-e már a csók mézét? Ha igen, akkor nem félne a baktériáktól.

ROOSEVELT VESZÉLYBEN.

Néger fu majdnem legázolja.

Washingtonból jelentik, hogy egy néger kerékpáros a minap csaknem átgázolt Rooseveltt Tivadaron, az Egyesült Államok elnökén.

Roosevelt a templomba készült s keresztelni akarta az utczát, amikor a másik oldalról kerékpáron jött egy tejet hordó négerfiú. A kerékpár már érintette az elnök lábát, mikor a rendőrök elrántották őt. Megleckéztette a fiút, aki kaczagva akart továbbkerékpározni, de a rendőr nyakonsípte őt. Csak a bíróságon tudta meg a négerfiú, hogy az Egyesült Államok elnökébe akadt bele a kerékpárja.

FORRADALOM HAITYBAN.

Felkelő tábornok megszálta Les Cayest.

Vasárnap táviratozták Port-au-Princeből, hogy Simon tábornok, aki eddig a hadsereg déli részének főparancsnoka volt, fellázadt s csapataival megszálta Les Cayest. Most a köztársaság minden részéből meneszti a katonaságot a forrongás színhelyére.

Faverolles tábornok, aki a megszálott területnek katonai parancsnoka, megsürgönyözte Alexis köztársasági elnöknek, hogy a helyzet tarthatatlan. Simon tábornok teljesen elzárta őt és katonáit s miután Simon a délvídeken nagyon kedvelik, félt, hogy a lázadás eszméje gyorsan terjedni fog.

Simon tábornokot, aki husz év óta áll a déli hadsereg élén, mint főparancsnok, Alexis elnök elmozdította ebbeli állásából állítólag azért, mert Simon az elnöki állásra pályáz. Mielőtt Simon megkapta az elmozdításáról szóló hírt, azonnal kihirdette a forradalmat. Les Cayes püspöke órákon át hasztalanul könyörgött Simon tábornoknak. Ez hajthatatlan maradt.

A haity-i kormány ennek ellenében erélyes lépésekre határozta el magát. Három hadihajót menesztett a délvídekre s azonfelül 4000 főből álló szárazföldi katonaságot küldött oda.

Ha a forrongások hamarosan meg nem szűnnek, egy washingtoni értesülés szerint az Egyesült Államok kormánya intervenciálni fog.

MUSZKA POLITIKA.

A BÉKÉT AKARJA, MÉGIS IZGAT MAGYARORSZÁG ELLEN.

Más helyütt beszélünk lapunk e jelen számában arról a komoly fordulat-ról, mely a Balkánon beállott s mely a Szerbia és Magyarország között fenyegető háborut késztelenné teszi.

Az a cikkekünk már meg volt írva, mikor ma reggel a villamos szikra Budapestre oly hírt hozott hozzánk, mely Oroszországnak magyarellenes politikáját nyilvánvalóvá teszi.

A kábelsürgöny szerint Miklós cázár ujjában a szerb királynak másodsü-lött fiát fogadta s előtte félreértést nem tűrő határozottsággal kijelentette, hogy ő, a cázár, Bosznia és Hercegovinának megtörtént bekebelezését törvényesnek nem ismeri el semmi szín alatt. Együttal, s ez a képmutatásnak netovábbja, rosszaságát fejezte ki a montenegróiak harezias hangulata fellett.

Nyilvánvaló, hogy a cázár kijelentése csak azért történt, mert meg akarta erősíteni a szerbeket abbéli álláspontjukban, hogy Bosznia és Hercegovina bekebelezése ellenkezik a berlini szerződés pontozataival s hogy emel-fogva rajtuk, a szerbeket sérelmet ejtett Magyarország is, Ausztria is.

Ennek ellenében az említett kábelsürgöny szerint egy budapesti lap olyan diplomata tollából közölt tegnap egy cikket, aki személyesen résztvett a berlini kongresszuson s az ott létre-jött szerződésnek pontozatait megállapítani segítette. Ezen diplomata nyíltan arczába vágja Oroszországnak, hogy ez a kongresszus alkalmával is, később is, ünnepeinken kijelentette, hogy elismeri Ausztria és Magyarország jogát Bosznia és Hercegovina bekebelezésére.

Ha ennek ellenében Oroszország most akadékoskodik, akkor vagy ön-maga nem ismeri el a berlini szerződés hatályát, vagy pedig, önönmagát meghazudtolva, minden áron meg akarja zavarni a békét.

Több mint félszázad óta Oroszország döntő befolyást akart magának biztosítani a Balkánon. S amit a magas politika révén elérni nem bírt, azt elérni remélte a muszka rubelek segítségével. Orosz aranyes hullott le folyton a Balkán-államokra, amelyek a muszka rubelek segítségével rendezték katonai viszonyait, vásároltak fegyvereket és építettek erődöket. Meglehet, sőt valószínű, hogy éppen ennek elsenyulozására bízták a nagyhatalmak képviselői a sokat említett berlini kongresszuson Ausztriára és Magyarországra Boszniának és Hercegovinának kormányzását. S a nagyhatalmak képviselői, akik tudták, hogy éppen a mi szülőházánk van legközelebből és legközvetlenebbül érdekelve a Balkánon, a szerződés aláírásakor tisztában voltak aziránt, hogy Ausztria és Magyarország nem azért vállaltak ólomsuly terheket magukra, hogy azután Oroszországtól tegyék függővé a sok áldozatból esetleg reájuk háramló hasznot.

A mi nézetünk szerint nemcsak gazdasági okok tették most szükségessé Boszniának és Hercegovinának bekebelezését. Hazánk, mely a Balkán-tözsomzedságában van, elvégre a nemzetközi béke érdekében is kötelezve volt arra, hogy Európa viharfészkeben valahára rendezett viszonyokat teremtsen és erős gátat emeljen a szláv hullámok elé.

A cáznak mostani minden nyílt és alattomos biztatása emel-fogva meddőknek fog bizonyulni. A szerb királyi hercegek csak tegyék meg bátran és egyre sürribben a zarándokutat Szent Pétervárral fel, az orosz rubelek viszont hadd utazzanak megszállhatatlan mennyiségben a Balkánba, Bosznia és Hercegovina bekebelezése befejezett tény marad, akár tetszik ez a muszka

atyuskának, akár nem.

Andrássy gróf óta Aehrenthal báró az első osztrák és magyar külügyér, aki erős kézzel és okos észszel megvédi a monarchia tekintélyét és érdekét. Akarjuk hinni, hogy erőnek fog bizonyulni továbbra is. S ha Oroszország kicsinyes magánérdekből úszkót akar vetni Európába, ám tegye. A hadi dicőségén Japánban ejtett csorbát ez alkalommal nem fogja kiköszörülni.

GYILKOS VIHAR.

Ötven emberéletet elpusztított.

Arkansas állambeli Little Rockból jelentik, hogy az állam nyugati részén gyilkos vihar vonult végig. A vihar-nak körülbelül ötven emberélet esett áldozatul és az anyagi kárt még csak megközelítőleg sem bírják megállapítani. Mértföldeken át meztelenre vetkőz-tette a vihar a vidéket, lakóházak, iskolák, templomok romokban hevernek.

A vihar-nak akkora volt az ereje, hogy a fákat gyökereitől kitépte a föld-ből s csak úgy csapkodta őket a menekülő emberekhez.

Az ország más részeiből is jelentik viharok tombolását, de a másutt meg-ejtett kár jelentéktelen.

GYERMEKEK PUSZTULÁSA.

Dorozmán leszakadt az iskola a gyerekekre.

A táviró ma reggel rémes hírt hozott hazuról.

A hír szerint a Szegecd melletti Dorozmán tanítás közben leszakadt az iskola s a romok maguk alá temették a gyermekeket. Ötven gyermek veszélyesen megsebesült s többen már bele is haltak a sérüléseikbe.

A hír szerint az iskola már rég dűlő-félben volt. Elhisszük. De hogy is akadna odahaza pénz iskolákra, amikor minden katonáékra kell fordítani?

RÉMES GYILKOSSÁG.

Apa leányát és papját lelövi.

Kedden rémes család dráma esett meg New Yorkban. Egy Loose nevű nomet pék, akit házsártos volta miatt elkülönítettek a családjától, kedden reggel váratlanul betoppant. Éppen pap-fia is látogatásban volt az övéinél. Loose, amint belépett, revolvert rántott s leányára, valamint a lelkészre lött. A leány rögtön meghalt, a lelkész a kórházba szállították.

A vérengző apát elfogták.

LEÉGETT GÖZÖS.

Számos utas lelte halálát.

A Liverpool és Alexandria között közlekedő Sardinia nevű személyszállító gőzöst borzalmas szerencsétlenség érte. Amikor a hajó, melyen közel 200 utas és 40 főből álló legénység volt, kiért a málta kikötőből a nyílt tengerre, a hajóteher eddig ismeretlen okokból tüzet fogott.

A tüziláma zajára mindenki elveszítette a fejét s pár pillanat multján a lángokat észrevették, egy egész sereg honnan a szerencsétlen utasok eszükét vesztve ugráltak be a tengerbe.

Amint a partról a hajóból kicsapó lángokat észrevették, egy egész sereg gőzös sietett a Sardinia megmentésére, de minden eredmény nélkül. A hajó menthetetlenül elpusztult.

Az utasok egy részét azonban sikerült kimenteni. Azoknak a számát, akik a lángokban, vagy a tenger hullámaiban lelték halálukat, eddig megállapítani nem lehetett.

Reisz Joe, 1167 Schaffer S., 1176 Szaladin Margareth, 1246 Steinman S. B., 1352 Strubel Márton, 1375 Tusch Sussi Miss, 1419 Végh Anna, 1471 Weisz Miss Janet, 1492 Winter Simon, 1517 Zambay Johan, 1536 Zucker Simon. E. M. Morgan, postamester.

MULATSÁGOK TRENTONBAN. Nov. 21-én, szombaton volt a *Trentoni Magyar Ifjúsági Betegséggyógyító Egylet* bálja a Parichy Hallban, mely fényesen sikerült. November 25-én, szerdán este két bál is volt. Az egyik, a *Trentoni Első Magyar Egylet* a Turner Hallban, a „Rézbanda” közreműködésével és az egyleti tagok díszfelvonulása mellett, a másik a Padderatz Hallban, a *Református Egylet*-é, melyen a szövetséges egyletek is résztvettek; a zenét itt Fecskó Mihály zenekara szolgáltatta. Mindkét bál szépen sikerült. — A Phila. Bargain Store alkalmazottainak a bálja is Thanksgiving előestéjén volt a Masonic Templeben, amelyen szintén sok magyar vett részt. — Tegnap, 26-án volt a *Deutsch Ungarische Gesang Verein* nagy hangversenye a Padderatz Hallban, a Liederkranz, Liedertafel, Badenie és Harmonie nevű német dalárdák közreműködésével. A *Deutsch-Ungarische Gesangverein* németajkú magyarországi származású honfitársaink alakították.

NÉVNAP ESTÉLY TRENTONBAN. Ritka szép családi ünnepély volt november 21-én, szombaton este *Hitva Mihály* trentoni honfitársunk házában, ahol Mihály-napot ünnepelt Mihály gazda atyafisága. A mindvégig lelkes és vidám hangulatban lezajlott estélyen igen sokan vettek részt, kik közül a következők neveit sikerült tudósítónknak feljegyezni: *Hitva Mihály*, neje és bájos leányai: *Honka és Mariska, Sár Istrán és neje, Szabó József és neje, Pál Sándor és neje, Helmecci Imre és neje, Hábor Mariska, Vajdics Mariska, Nyíri Sándor, Tóth Gábor, Csóka György, Szálka József, Koháry András, Krisztyán György, Farkos József, Varga Péter, Szabó Ferenc, Boeska Ilés, Rabatin János, Balázs Miklós és Kis György*, továbbá lapunk trentoni képviselője.

ESKÜVŐK TRENTONBAN. E hónap 16-án, hétfőn vezette oltárhoz *Nyilas Kálmán* honfitársunk özv. *Bacsóné*,

akit Mariskának hívnak, csak így kedéjessen, a keresztnevének: *Mariska*, még csak nem is *Mária*, és nem vete észre, hogy ez a név őt éri kebelében, — és a szerelméről semmi sem beszélt. Nekem kellett elzárni tenni: — *Mongya, Elemér, szeret!* — *Miért magázol?* Hiszen a szerelmek, pláne a jegyesek, tegezikk 1-mást.

Ez jól esik nekem, a Bizalomnak és hűségnek eme hangja és amikor már eszegethünk volna szerelemről, hűségről, — a Kecskevény-utca végén megpillantám atyámat és egy vilamosra ugrottam és elgyöttem haza.

Ugy látszik, atyám mi sem tud, mert vacsoránál halgatott. De nem lehet tudni... Ezer kétség közt hánykolódikk lelkem sajkája, kivált azóta, hogy ma vacsora után a Kati szakácsnő, akivel bizalmas vagyok, 1 levelet adott át nekem titokban, amejt Elemér küldött egy hordáral késő este a Katinak, hogy aya át nekem; a levél melyet: alatt melékkel, következőleg hangzik:

*Drága menyasszonyom!
Imádtam Gittám!
Édes kis pófám!
Vigyázat! Orr kezek galádul agyarkodnak boldogságunk felhőtlen egére. Vigyázat! Kémekek vagyunk körülveve!*

*Ezerszer csókol hű vőlegényed
Hajdu Elemér,
egyetemű polgár.*

Vajh kik lehetnek eme kémekek? Istentem, segies meg e nehéz órákban.

Tehát „orr kezek agyarkodnak boldogságunk felhőtlen egére...” Eröss lesznek. Szembenéztek 100 halállal, ha kel! Huszthy Margit nem aya fel a boldogságért és a szerelemért való harc-ozt!

Máma ézaka kerülni fogja szemem az álom. Kécségek közt fogok viraszítani...

Jóécsakát, édes Naplóm, ma nem irok többet, álmos vagyok, megyek aludni...

Retenetes az emberek gonoszsága. Kémekek? Ám győjjenek a kémekek... Eleméremtől 1000 armány se választhatt el.

szül. *Éliás Mariska* urhölgyet. E hónap 21-én, szombaton tartotta esküvőjét *Viancsik András* honfitársunk, aki *Ádám Annuska* kisasszonyt vette el feleségül. A frigyét *fő. Laurisín Kornél* plébános ur áldotta meg, mely után a Centre Hallban táncmulatság volt Pavlits Antal ur kitéző zenéje mellett.

TRENTONI OLVASÓINK FIGYELMÉBE. Ezentul minden pénteken közölni fogjuk a trentoni postán heverő kézbesíthetetlen leveleket, amivel, trentoni előfizetőink nagy számát tekintve, alighanem hasznos szolgálattal teszünk a trentoni magyarságnak: *Kézbesíthetetlen levelek a trentoni főpostán.* A következő nevekre érkezett levelek nem voltak kézbesíthetők: *Dienes Márton, Freund Albert, Jónás Albert, Jankovszky Leó, Major Jakab, Kók Ferenc, Schmidt Péter, Stoka György, Szőlőmajor Anna, Török Ferenc, Vasvári Mihály.* — A levelek 8 napon belül átvethetők a trentoni főpostán, 8 nap letelte után a washingtoni Dead Letter Office-ra küldetnek.

VÁDLI JÁNOS ÉS MÉSZÁROS GYÖRGY urakat kéri Tóth Béla trentoni képviselőnk, hogy új címüket minél előbb jelentsék be nála: 517 So. Broad St. alatt.

KIS TÜKÖR.

Cascaret jelentkezik.

Kedves Barátom, Akra! Hosszu ideje nem adtam magamról életjelt. Joggal hiszem, hogy ebben az óriási embertömegben talán el is veszem. Mint ahogy igaz is. T. i. megházasodtam. Nem tudom, hogy ezentul belé, de megtörtént. Szerencsére, nem tartott sokáig, hamar vége ért — a párok kombinálásával.

Dolgoztam is, persze nem szellemi munkát. Csak magyarul beszélő ember számára szellemi munka Amerikában nincsen. Most tiltakozol persze: hát az újságírás!

Kedves öregem, te tudod jól, hogy az is csak közönséges mechanikai munka. Mert hiszen, ha az amerikai magyar újságírás szellemi munka, akkor a kömives is szellemi munkát végez, mikor gondolkoznia kell, hogy a téglát hogy kell megfaragni, hogy kell lerakni, hogy fal legyen belőle.

Akkor dolgoztam. Ma már nincs munkám. Apénzem is elfogyott. Nem tudok mihez fogni. Akkor jutottál eszembe te, a „Kis tükrő” és a gyűjtéményem, amit te „Nyomatásban megjelent számszámok gyűjtéménye” címmel láttál el. Valamikor a „Kis tükrő”-i munkatárs fizetést kaptam. Ebben a reményben küldöm hát most is gyűjtéményemből az alábbiakat.

Rang szerint kell kezdenem. Aszerint, melyik milyen népbolondítás.

Egy jósnő, aki azt hiszi, hogy a magyar minden bolondgombát bevesz, következő módon csábítja azokat a hiszékenyeket, akiket az egyéb mindenféle becsapások még nem pénztelenítettek el teljesen:

„Okleveles, vizsgázott kártyajósnő stb.”

Megy a biznisz, mert aki oklevéllel jósol, az jobban jósol, mint a többi jós.

Vizont az sem éppen utolsó dolog, ahogy egy bába hirdeti, az az Egyesült Államok statisztikája azon részére alapítja üzenetét, amely a törvénytelen gyermekekről szól, mert a hirdetés így szól:

„...váratlan születéseknél nyomban megjelenek.”

Váratlan pedig csak a fentemlített esetekben szokott lenni, amennyiben ott mindig „váratlanul korán” szokott beállani.

Nehogy azonban jelentésem az amerikai magyar lapok ismeretterjesztését illetőleg hiányos legyen, bűnt követnék el, ha ide nem iktatnám egy vidéki lapnak a bolgárok czárját leleplező közleményét, mely azonban nem akart leleplezés lenni:

„A bolgárok jelenlegi czárja kiváltképpen tartja a rokonságot rengeteg számú tagjával.”

Roppant érdekes dolog, de érdekesebb volna, ha nem tartaná és kitagadná az egyik tagját, teszem azt, a bal lábát.

Szívesen üdvözöl

„Jó híved”

Cascaret.

OSTROMÁLLAPOT BUDAPESTEN.

Tüntetés az Andrásy-uton — tüntetők nélkül.

November 10-iki kelettel a következőket írják a budapesti lapok:

A szociáldemokrata párt egyrészt hivatalos lapjában, másrészt plakátokon és kisebb-nagyobb gyűléseken napokon keresztül harezias hangon hirdette, hogy hétfőn este, a parlament megnyitásának előestéjén, tüntető sétát rendez a főváros utcáiban, ahol a munkásság nagy tömegben fog tiltakozni az Andrásy-féle plurális választói jog ellen.

A szocialisták ebbeli szándékukat be is jelentették a főkapitánynak, aki nem engedte meg a tüntető sétát s ezt a tiltalmat úgy hirdapok mint falragaszok útján közölte a közönséggel.

A szocialisták vezetői erre kijelentették, hogy a tiltalom dacára is kivonultatják elvtársaikat, illetve a tüntető sétát megtartják. A főkapitány természetesen gondoskodott arról, hogy meglepetés ne érje a főváros közönségét és az egész rendőrséget készenléthe helyezte, sőt gondoskodott arról is, hogy szükség esetén katonai segítséget kapjon a rendőrség.

Azok, akik nem igen ismerik a szocialisták taktikai rendszerét, azt hitték, hogy hétfőn este vér fog folyni az utcákon s a „tizenkettedik órában” a szocialisták minden erejüket megfeszítve ellentállnak a fegyveres hatalomnak, hogy megmutassák, mennyire az övék az utca, és hogy mennyire uralkodnak a tömeg fölött. A beavatók azonban már előre tudták, hogy a pusztá szó-pufogatások után nem lesz semmi, mert a nagy tömeg, amely a szociáldemokrata párt vezéreire hivatkozhat, már nem viszi a börtöt az utcára, a vezérek kedvéért s ha egy-egy népgyűlésen meg is jelenik, ez még nem bizonyítja azt, hogy bármikor kivézenyelteti magát az utcára tüntetni és míg a tömeget a rendőrség kardlapozza, addig a vezetők nyugodtan „piccolóznak” egy fenyés kávéházban.

Az utóbbi utcai tüntetéseknel általában azt lehetett tapasztalni, hogy az egy-kétszáz lármázó, tüntető ember nem is a munkásság józan csoportja, hanem olyan szedett-vedett népség, a melylyel a munkásság tizezrei nem is azonosítják magukat. Ezt igazolta a hétfő estére hirdett tüntető séta is, amelyben legfőbb száz-százötven inasgyerek és foglalkozás nélküli ember vett részt.

Ezek időközönként el-elkiáltották magukat, de a rendőrség hamar elhallgattatta őket.

Hétfőn este különben az Andrásy-utnak az Oktogontól, a Váci-körutig terjedő része valóságos ostromállapotban volt. Hét órától tíz óráig lovas- és gyalogos rendőrsapatok jártak, nemcsak a kocsiúton, de a gyalogjárókon is. A rendőrség főhadiszállása az Oktogon-téren volt Bónis és Szeszlér kapitányok parancsnoksága alatt, egy másik nagy kirendeltség a Laudon-utca és Andrásy-ut sarkán volt felállítva. A közbeeső utvonalon kisebb-nagyobb rendőrsapatok portyáztak.

A főváros különböző exponált helyein szintén nagy rendőri kirendeltség volt. Ezek a csapatok türelmetlenül várták a tüntetőket, akik azonban nem igen mutatkoztak.

Az Andrásy-uton mégis akadt doiga a rendőrségnek. Nyolcz óra tájban négyes-ötös csoportokban fiatal munkás külsejű alakok vegyültek az Andrásy-ut megszokott sétáló közönsége közé s mikor a kis csoportok annyira közel voltak egymáshoz, hogy valami százan lehettek, az egyik harsány hangon elkiáltotta magát:

— *Éljen az általános választói jog!*

Le a fekete gróffal!

A többinek még annyi ideje sem volt, hogy megismételje a felkiáltást, máris ott termelt a rendőrség és szétoszlatta őket kergette a tüntetőkkel együtt az utca közönségét is, amely sikoltva, lármázva futott a közeli kávéházakba és a kapuk alá, ahová természetesen a rendőrség is követte őket és a gyanus vagy tüntetőnek vélt egyéneket elfogta és előállította a kapitányságon.

Az első komolyabb attack a Nagymező-utca és Andrásy-ut sarkán volt, a hol egy suhanék beverte a Helvétia-kávéház egyik ablakát. A rendőrök ott kardot rántottak, miközben néhány sebesülés történt.

A sebesültek között van Hubenay Ferencz magánzó és Kesziés János kereskedő is, akik menekülés közben kap-

A LEGKEDVELTEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK AZ Ó-HAZÁBÓL

az általunk importált legkiválóbb magyar borok, pezsgőborok, szilvium, cognac és hazai likőrökkel összeállított 25 eredeti üveget tartalmazó

Hunga-Win-Gro

néven közismert és általánosan kedvelt ünnepi magyar italválaszték. *Hunga-Win-Gro* borok választék szerint ládánként már \$13 ártól kezdve rendelhetők. Rendeléseket decemberi szállításra már most kérünk és december 10-én tul már nem fogadunk el. — Részletes prospektust szívesen küldünk.

AMERICAN AGENCY FOR THE ASSOCIATED WINE GROWERS AND EXPORTERS OF HUNGARY

LEOPOLD MOLNÁR, Pres.

200 EAST 10th STREET, NEW YORK CITY.

A VÖRÖS KERESZT PATIKA [Red Cross Pharmacy] az egyedüli igazí

MAGYAR GYÓGYSZERTÁR

Mert tulajdonosa: BOLGÁR ERVIN, budapesti diplomás gyógyszerész.

— *Árjegyzéket hazai szerekéről szívesen küld.* —

8901 BUCKEYE RD Cor. 89th STREET, S. E. — CLEVELAND, O.

KÉNYELMES UTAZÁS MAGYARORSZÁGBA.

Az AUSTRO-AMERICAN hajóvonal legújabb gyorshajói DECEMBER havában a következő napokon indulnak

TRIESZTBE ÉS FIUMÉBA:

SZERDÁN, DECEMBER 9-ÉN: *Oceania*, SZOMBATON, DECEMBER 19-ÉN: *Martha Washington*, Mindegyik hajó délutáni 1 órákor indul.

A „MARTHA WASHINGTON” a leggyorsabb hajó, mely NEW YORK és TRIESZT—FIUME között közvetlenül kizöklik és december havában egyáltalán csak ez a két hajó indul innen Triesztbe és Fiuméba.

Hajójegy ára: FIUMÉIG 28 DOLLÁR. Budapestig 29 DOLLÁR.

Hajójegyket minden ügynökségünkkel kaphatók.

PHELPS BROS. & CO.,

vezérigénynökök
2 WASHINGTON STREET, NEW YORK.

tak kardvágást a fejükre. A csekély számú tüntetők közül 31 embert állítottak elő, 20-at a VI-ik kerületi, 11-et pedig a VII-ik kerületi kapitányságon, a hol az előállítottak között volt Grün Sárolda 17 éves gépirón is, aki szintén a tüntetők közé vegyült. A hetedik kerületi kapitányságon az előállítottakat nyomban 30—70 korona pénzbüntetéssel sújtották, aztán igazolás után elbocsátották őket.

A hatodik kerületi kapitányságon a tüntetők ellen a kihágási eljárást megindították. A kivézenyelt rendőrség legnagyobb része tíz óra előtt bevonult s ezután már csak rendőrszemek czirkáltak, de dolguk ezeknek sem akadt.

A FŐISPÁN KOCSISA.

Egy kofa visszakapja a becsületét.

Egy alföldi város kofaasszonyát az egyik hetivásáron iszonyu sérelem érte; a főispán kocsisa vagy husz ember füle hallatára a legsúlyosabb becsület-sértő szóval illette.

Az így a járásbírótság elé került. — Nagyságos járásbírótság, — mondotta itt a kofaasszony — nem jöttem volna el, ha még az uram élne. De özvegy vagyok, akinek nincs senkije. Védjen meg tehát a törvény.

A bíró körülnéz; ott volt a vádlott is és a tanuk közül is vagy tizenöten. A vádlott, a főispán kocsisa, nagyokat pislogott rá; látszott rajta, hogy nem fél az itélettől, noha egész sereg tanu, kész ellene vallani. Hogyisné, majd őt fogja elítélni, őt, a főispán kocsisát, aki már annyiszor vitte kocsiján gazdája társaságában is, egyedül is a bíró urat. Csak az kéne, hogy elítélje; bizony megteszi, hogy legközelebb árokba viszi.

A bíró ugyan nem látott a kocsis veszéjébe, de azért magától is azt forgatta a fejében, hogyan vághatná ketté a gordiusi csomót: — hogyan lehetne el nem itélni a főispán-barátja kocsisát, úgy, hogy azért a kofának is visszaadja becsületét.

Végre felragyogott az arca, nagy ünnepélyességgel felállott és így szólt: — Megjelent tanuk igazolják, hogy

Hudák Máriát tényleg megsértette Csontos Pál?

— Igazoljuk, — hangzott az egyhangu válasz a tanuk ajkáról.

— Ugy, — folytatta a bíró, — Hudák Mária asszony lépjen közelebb. Így. Most nyujtsa ide a kezét.

És ekkor a bíró kezébe fogta a kofaasszony kezét és csengő, átszellemült hangon, minden szót külön megnyomva, mondta:

— Én ezennel bírói kézből visszadom Hudák Máriának becsületét.

Hihetetlen hatással volt a panaszosra, a vádlottra, a tanukra egyaránt ez a szokatlan eredeti bírói kijelentés; a kofaasszonynak eleredt a könyve és hirtelen lehajolva kezét csókolt a bírónak; a főispán kocsisa odalépett Hudák Máriához és lesütött szemmel, megilletődve mondta:

— Megkövetem az asszonyságot... A tanuk pedig azt zúgták, hogy: éljen a bíró ur!

A járásbíró persze boldogan tapasztalta a nem várt hatást és hogy hirtelen a különös itéletnek, barátai azt mondogatták:

— Te igazán zseniális ember vagy! Pedig csak azt akarta kikerülni, hogy elítélje a főispán barátjának kocsisát.

INGYEN ANGOL-MAGYAR TOLMÁCSOT küldünk annak, aki a pléztől a magyarok címét beküldi az utca vagy box megnevezésével.

DEUTSCH BROS BANKERS

319 E. Houston St., New York City.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyárúsítók egyikének. Fiókirodák: *Wharthonban, Alphon, Franklin Furnacen és South Bethlehem.* Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

Dr. HÓDINKA TIVADAR ur Gary-ban, Hammondton, East Chicago-ban és környékén képviseli a „Bevándorló”-t s mint ilyen, előfizetési díjakat felvehet és nyugtázhat.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. Szerkesztő és kiadja: SINGER MIHALY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD.

Clevelandi irodánk: 4813 Portland Ave., Cleveland. Irodavezető: Braun Ferencz.

Trentoni iroda: 617 S. Broad Street. Irodavezető: Tóth Béla.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre. \$3.— Egyesült Államok egész évre. \$2.50 Magyarországra egész évre. \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Edited and published by: MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4350 ORCHARD.

Cleveland offices: 4813 Portland Ave. Manager: Frank Brown.

Trenton offices: 617 S. Broad Street. Manager: Adalbert Tóth.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year. \$3.— For the United States, 1 year. \$2.50 For Hungary, 1 year. \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

— Ünnepet, szép, jelentőségteljes ünnepet ilnek ma széles Amerikában. Hátad ad e szabad földnek szabad népe, amiért az Egész Úra bőséggel áldotta meg őt. Bőséggel erkölcsiekben és anyagiakban egyaránt.

— S Amerika népe, mint nép, méltán hálálkodik. Alig másfél évszázada csak, hogy lerázta magáról az angol jarmot. S a nemzetek életében e rövid idő alatt felküzdötte magát a világnak nemcsak leggazdagabb, de legtekintélyesebb országává. Felküzdötte magát azzá kalapácsal, nem pedig ágyúval. És terjeszti azt a tant, hogy egyedül szabad földön válhatnak az emberek boldogokká.

— Ennek a szabad és gazdag országnak vagyunk mi is polgárai. Adjunk hátad az Istennek. De mikor térdre borulunk hálálkodásra, jusson eszünkbe az a szerencsétlen hazánk, és foglaljuk imánkba. Válgék valahára az is szabadabb és szabadságában hatalmasság és gazdagság.

— Bryan még csak alig pihente ki a legújabb vereséget s máris kijelentette, — pedig nem kérdezte senki, — hogy 1912-ben ismét szaladni fog. Bryan ur állhatatossága elismerést érdemel, de nem elnöki tisztiséget.

— Mi úgy tudjuk, hogy Bécs Ausztriának fővárosa. Mégis megtörtént, hogy a bécsi egyetemen az osztrák-német diákok a német nemzet himnuszát, az osztrák-olasz diákok pedig az olasz himnuszát énekelték. S ezek a diákok lesznek majdán hivatva Ausztria sorsa felett intézkedni. Ha Ausztria meg nem érdemelné a sorsát, szinte sajnálkoznunk lehetne felette.

— Csunya dolgot követhetett el a nemzeti kormány. A „New Yorker Staats-Zeitung“ megdicséri. Ez rosszul esik nekünk. Mert a „Staats-Zeitung“ csak akkor dicséri a kormányt, ha ez elejt magyar érdekeket.

— Most is abból az alkalomból dicséri, hogy Hadik belügyminiszeri államtitkár, mint ezt előző számunkban jelentettük, tárgyalásokat folytat a német hajóvonalakkal a — magyar kivándorlás szabályozása dolgában.

— Mi voltunk mindig azok, akik tiltakoztunk a szabad költözködési jog korlátozása ellen. De hát miért a magyar kivándorlás dolgában a magyar államtitkárnak a német vonalakat felkeresni? Micsoda szörnyűséget süthettek ki a magyar kivándorló rovására, ha a „Staats-Zeitung“ rózsát hintget az államtitkár utjára!

— Amerikának egy nyugati városában két férfi összeveszett. Feleségei magukévá tették a férjeik becsületbeli ügyét és — párbajoztak. Aztán merje még valaki mondani, hogy nem haladunk.

AMERIKAI DOLGOK.

FÖLDCSUSZAMLÁS. A Panama-esatorna építésénél újabb, minden észszel jelentkező bajok történtek. Gatun mellett az esőzés következtében földcsuszamlás történt, mely ismét késleltetni fogja a munkát. Állítólag 216 látnyi mélységben egy földalatti tóra bukkantak. A nagy esőzések következtében a folyók mind kiöntöttek s az egész környék víz alatt áll.

BECSUKOTT BANK. A Pennsylvania állambeli Bradfordból sürgönyözik, hogy Eldredben az ugynevezett Eldred Bank, melynek 100.000 dollár alaptőkéje van, 160.000 dollárnyi kötelezettségei miatt kénytelen volt becsukni ajtajait. A fizetési képtelenséget, a bank igazgatósága szerint, az idézte elő, hogy az egyik tisztviselő a bankban levő számlájánál jóval magasabb összegről becsatolt ki utalványt, amit kifizettek.

VAN MUNKA. Clevelandból sürgönyözik, hogy ott a Union Rolling Mills, mely eddig nem teljes munkáltszámmal hetenként csak 4 napot dolgozott, most teljes munkáltszámmal és nem is hat, de hetenként hét napon át fog dolgozni. Hasonló hírek érkeztek az „American Steel & Wire Co“-ról is, mely szintén újabb munkásokat fogadott fel. Az „Empire Rolling Mills“, mely 1500 munkásával eddig nem dolgozta ki a teljes hetet, most teljes erővel és teljes idővel vette fel az üzemet.

ROOSEVELT ELLEN. Lapunk olvasói kétségtelenül emlékeznek arra a levélre, melyet Roosevelt Tivadár egy polgárnak Taft vallása miatt megírt levelére küldött s amelyben az elnök azt válaszolta, hogy a vallás soha sem lehet az Egyesült Államokban akadály ahhoz, hogy valaki a legmagasabb állást, az elnöki tisztet elérje. Erre az elnöki kijelentésre a lutheránus lelkészek egy gyűlést hívtak össze, melyen tiltakoztak az elnöki kijelentés ellen. A presbyterianus lelkészek egy gyűlése most kis többséggel magáévá tette a lutheránus lelkészek tiltakozását.

A POSTAMESTER JOBBAN VAN. Morgan, New York városi postamester ellen tudvalevőleg egy Mackay nevű elemháborodott merényletet követett el. Révolverrel támadott a főpostamesterre, akinek altestébe egy golyót röpített. Eleinte az orvosok maguk sem bíztak Morgan felgyógyulásában. Most azonban már, ha csak valamelyes komplikáció be nem áll, szó sem lehet arról, hogy fel ne gyógyuljon.

HARCZRÁKÉSZEN. Taft H. Vilmos, a megválasztott elnök, kijelentette, hogy ő a maga elé tűzött reformmunkát csak abban az esetben képes keresztülvinni, ha a parlamentben a republikánus párt reakcionárius szárnyának kezéből ki tudja venni a hatalmat, amit Cannon képviselőházi elnök és társai nagyon is keményen tartottak kezükben. Eppen azért első és főtörvényese az új elnöknek, hogy Cannonnak a képviselőházi elnökségbe való új beválasztását megakadályozza. Taftot ebbeli munkájában erősen támogatja Burton Ohio állambeli képviselő.

POURENT KIHALLGATJÁK. Pouden János orosz politikai szökevény sorsa Amerikában nagy porri vert fel. Az orosz kormány Pouden kiadást kérte. S megindult az eljárás, végre Pouden magát is kihallgatták. Pouden nem tagadta, hogy politikai állásfoglalása, lévén szociáldemokrata, nem egyezett az orosz kormány ezéjával, hanem határozottan kijelentette, hogy az a vád, minha gyilkosságot vagy rablást követett volna el, egyáltalán nem igaz. Pouden kihallgatása napokon keresztül fog tartani.

NEM LESZ GYERMEK. A New York állambeli Ithacában a Cornell egyetem tudós tanára, dr. Wilcox F. Walter előadást tartott az emberiség szaporodásáról. És statisztikai kimutatás alapján állapította meg, hogy ezer asszonyból 152-vel kevesebb válik anyává, mint ezeltől 50 esztendővel. Ezt véve számítási alapul, a tudós tanár kisütötte, hogy 150 esztendő múlva már nem is fognak gyermekek születni. Ugyanekes statisztikából állapította meg, hogy az egyetemet végzett férfiak közül egy negyedrész agglegény marad, a nők közül pedig egy ötödész agszűz.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajógyárusítók egyikének. Fiókirodák: Wharthonban, Alphon, Franklin Furnace és South Bethlehem. Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

BANKBETÖRÉS. Az Indiana állambeli Clarks Hillben a Farmers Bankba négy ember be akart törni. Valahogy azonban megriadtak s eszük nélkül menekültek. A nagy futásra természetesen üldözöbe vették és egy tehervonat el is csípték őket. Közülük volt egy néger, aki azt vallja, hogy ő nem volt a betörőkkel s hogy már előzőleg a vonaton ült.

MEGLINCELT NÉGEREK. A Tennessee állambeli Tiptonban a Stineback testvérek agyonlőtték két she-riffet. A négerok elbujtak, de az éhség kizavarta őket menedékhelyükről. A mint a város lakossága megpillantotta őket, nyomban rájuk támadt és a bíró elé hurcolta, aki rövid pár percnyi tárgyalás után halálra ítélte őket. Az ítélet kimondása után a nép kiragadta a négereket a rendőrök kezéből, kizipelte az utcára és felakasztotta mind a hármat.

A VÉDŐK HALÁLA. A Pennsylvania állambeli Pittstonban Bagatoo András gyilkos szándékkal támadt feleségére, kinek védelmére sógora, Bagatoo Károly és Haurer János kelt. A magánkülvilágban levő férj erred mind a kettőt agyonlőtte. A gyilkos elmenekült s eddig még csak sejtelmé sincsen a rendőrségnek, hogy hova.

SZÁJ- ÉS KÖRÖMFÁJÁS. Pennsylvania államban hetekkel ezelőtt kitört a szájsz. és körömfájás. Dacára a legszigorúbb óvintézkedéseknek, a betegség áthurcolták már New York és Michigan államokba is. Detroitból jelentik, hogy Livonia Townshipben a Shaw-testvérek farmján az egész marhaállomány megkapta a betegséget. A washingtoni kormány honfitársunkat, dr. Eichhorn tanárt küldte ki a helyszínre.

LASSU A BIRÓSÁG. A New York állami törvényhozó testület bizottságot küldött ki az állam büntetőbíróságainak megvizsgálására. A bizottság megállapította, hogy a bírák száma nagyon kevés és ennek tudandó be, hogy New Yorkban a büntetőtörvények 6000 ügygel van hátralebélnek. A bizottság a bírák számának felemelését fogja kérni.

ROOSEVELT MINT FELOLVASÓ. Az angol földrajzi társaság meghívta Roosevelt Tivadart, hogy 1910-ben történendő látogatása alkalmával a társaságnak egy felolvasást tartson. A meghívást Roosevelt elfogadta. Felolvasásának tárgya minden valószínűség szerint Afrikában szerzett tapasztalatai fogják képezni.

CZINCZEL LAJOS ur Homesteaden a Bevándorló részére felvehet és nyugtázzhat előfizetési díjakat.

Amerikában a legismertebb megbízható bank és az összes hajó-társulatok ügynöke. Kics Emil Közigyűző 104 Second Ave. New York. Árjegyzék.

Thomas F. Burke TEMETKEZÉSI VÁLLALKOZÓ 363 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.

HUNFALVY HUGÓ Hítes ügyvéd és jogtanácsos, — közjegyzői hivatal. — Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY New York City.

DEUTSCH TESTVÉREK BANKHÁZA 319 EAST HOUSTON ST., NEW YORK. Törvényes képviselő a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon. Pénzküldemények továbbítására az 6-hazába a legmegbízhatóbb czégg. KÖZJEGYZŐI HIVATAL. Magyar kölcsönkönyvtár, tübiztosítás, csomagok kihozzátala és hazaszállítása. Levélczim: DEUTSCH BROS., 319 EAST HOUSTON ST., NEW YORK.

KATONA KELL. Londonban az Urakházában Lord Roberts altábornagy nagy feltűnést keltő beszéd kíséretében javaslatot terjesztett be az angol katonaságnak az ország anyagi erejéhez mérten való fejlesztését illetőleg. A lord ezt a javaslatot Németország egyre fejlődő haderejére hivatkozva kérte támogatni. Azt is mondta a többek között, hogy Anglia szárazföldi ereje nemcsak hogy nem vetekedhetik Németországgal, hanem még magát az anyaországot megvédeni is kevés. Kijelentette, hogy őt ennek a javaslatnak tételle nem a Németországtól való félelem vezette, mert a két ország között szent a béke, hanem az a tény, hogy Németország kikötőiben mindig van annyi szállítóhajó készületben, hogy 200.000 katonát bárhová utnak indíthassanak annál is könnyebben, mert a vasutak államosítva vannak s mindent megtudnak csinálni, hogy a világ arról mit se tudjon. „Amellett még — folytatta a lord — tekintetbe kell venni azt is, hogy Németország milyen erőfeszítéssel növeli tengeri haderejét. Tíz esztendőn belül olyan tengeri hadereje lesz, mint nekünk most. Akkor pedig egy millió jól kiképzett katonára lesz szükségünk ahhoz, hogy Angliát minden veszélytől biztosítsa tudjuk.“ — A lord beszéde nagy hatással volt és az Urakháza a javaslatot 74 szóval 32 ellenében elfogadta.

A CSÁSZÁRI INTERJU. Dr. Hale Bayard Vilmos new yorki újságíró régebben kihallgatáson fogadta a német császárt. A kihallgatás során a német császár bizonyos kijelentéseket tett, melyekről a legváltóbb hírek kerüngenek. New Yorkban a „World“ és a Hearst-féle Journal közölt ebből az interjúból részleteket, amelyeket persze más lapok már megegyeztek. Az interjúban a német császár a római szent székéről is nyilatkozott, persze nem a leghízelgöbben. Az a czikk, amit erről a beszélgetésről Hale irt, egy párisi kábel szerint a Vatikánban van.

HARCZOLÓ DIÁKOK. A bécsi egyetemen ismét esonyi verekezés volt. Ez alkalommal az olasz és német diákok a tulerőben levő németekre revolverekkel támadtak. A németek erre nekiesetek az olaszoknak s ha a rendőség idejében közbe nem lép, hát egyetlen olasz sem maradt volna élve. Tizenöt diák súlyosan megsebesült, hatvanat letartóztattak.

AJÁNDÉKOK KIÁLLÍTÁSA. A pápa jubileumára küldött ajándékokat Rómában kiállították. A kiállítás tárgyai együttvéve egy egész vagyont tesznek ki.

ANGOL ÉS OROSZ. A perzsa sah nem hajlandó a békét azzal helyreállítani, hogy a teljes felfordulásban levő országnak alkotmányt adjon. Az „alkotmányos“ Oroszország erre jegyzéket küldött a perzsa sahnak, melyben a sah személyét teszi felelőssé, ha netalán a helyzet nem javulna. Hasonlóképpen cselekedett Anglia is. A két ország a Perzsiával szemben esetleg megeendő lépéseket közös erővel fogja végrehajtani. — Perzsiában magában a sah azon kijelentése, hogy a képviselőházat nem hívja egybe, meglehetősen közönyösen hagyta a népet.

MEGLŐVÖLDÖZTÖTT LÉGHAJÓ. A német Aero-klub egy léghajórára, mely az orosz határ fölött átrepült, az orosz határőrség rálővöldözött. Tizenöt lövést tettek a gömbre, melyből azonban csak egy golyó érte az egyik hajóteherzsákokat. A léghajón rajta volt a német zászló. Amint a katonák

elkezdtek a lővöldözést, a léghajósok nyomban leereszkedtek és pedig, nagy szerencséjükre, német területre.

A KHINAI LAZADÁS. Az új khinai császár a lázadást Pekingben azzal tudta lecsendesíteni, hogy rengeteg számú katonaságot rendelve a városba, megfélemlítette a népet. Ugyanezt a hirt hozta a kábel Nankingből is, ahol azonban valójában egészen másként van a dolog. Az ott állomásozó katonaság fellázadt s a külföldiek a kikötőben horgonyzó angol ágyunaszádon kerestek és találtak menedéket a nép dühe ellen. — A khinai lapok a lázadás okául a misszionáriusok munkáját emlegetik, ami azonban minden alapot nélkülöz.

A BETEGSÉG BEHURCZOLÁSA. Pennsylvania államban tudvalevőleg kiűtött a szájsz. és körömfájás. Anglia földmívelésügyi minisztere erre a Pennsylvaniai Angliába való marhaszállítást betiltotta. A tilalom előtt indul innen utnak négy hajó, telve vágomárhával, mely most érkezett Angliába. A földmívelésügyi miniszter rendeletére a hajóterhet képező marhakat még a hajón levégták, dacára annak, hogy az orvosi vizsgálat nem állapított meg semmiféle betegséget rajtuk.

FÉL B SZAKADT TÁRGYALÁSOK. Konstantinápolyból jelentik, hogy Törökország és Bulgária közötti tárgyalások hirtelen megakadtak s a bolgár követek visszatértek Szófiába, hogy kormányuknak referáljanak.

A BOJKOTT. Ausztria-Magyarország konstantinápolyi nagykövétét a czéhből, hogy a törökök osztrák-magyar árúbojkottja elleni tiltakozásának nagyobb súlyt adjon, vissza szándékozik hívni.

JÓ KERESLET. Tanuljon bábaságot. Oly helyekre küldjük, ahol tanult bábakra szükség van. Irjon e czimre: BÁBAKÉPZŐ INTÉZET 8911 Buckeye Road, Cleveland, O.

J. D. Moskowitz OHIO ÁLLAM KÖZKEDVELT BANKÁRA ÉS HAJÓÜGYNÖKE. KÉT BANKHÁZ. KÖZJEGYZŐI IRODA. A HAJÓTÁRSASÁGOK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE. PÉNZKÜLDÉS LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGGYORSABBAN A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE JÓTÁLLÁS MELLETT. Alapított 1898-ban. J. D. MOSKOWITZ 1441 WEST DAKOTA STREET és KOSSUTH-TELEP DAYTON, OHIO.

KAIL G. ÁRPÁD BANK ÉS HAJÓJEGYZŐLETE — Alapított 1890-ben. — Közigyűzői iroda úgy hazai, mint amerikai ügyek ellátására. Pénzküldés az 6-hazába hetenként kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban. UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

INGYEN senki sem adhat semmit. Mindenki tudja azonban, hogy Herz és Deutsch irodája a legmegbízhatóbb pénzküldések azonnali behajtására, törvényes okmányok, meghatalmazások, adás-vevési szerződések, kérvények, kötelezvények, konzulátusi hitelesítések elintézésére, családi bonyodalmak kiegyenlítésére. Pontosság és lelkiismeretesség a jelszó. UILEVELEKET rövid idő alatt megszerzünk. Utleket, házakat, farmokat gyorsan eladunk és veszünk. — Minden levél ily czimzendő: HERZ & DEUTSCH 179 EAST 3 ST., NEW YORK. [Avenue A és B között.]

MAGYAROK, HONFITÁRSAK! Ha azt akarjátok, hogy pénzetek innen tíz nap alatt az 6-hazába érjen, vagy ha a legjobb hajókra a legolcsóbb árakon akartok hajójegyet vásárolni, forduljatok NEMETH JÁNOS V. CSÁSZÁRI ÉS KIR. KONZULI ÜGYVIVŐHÖZ. Ő a legrégebbi magyar bankár Amerikában, pontos, lelkiismeretes, tehát a legmegbízhatóbb. Címe: JOHN NEMETH 457 WASHINGTON ST., NEW YORK.

LANGER H. SÁNDOR ÉS TÁRSA 1452-3 Ave., New York. Butor, szőnyeg, kárpitok, ágyneműk. Uj üzlet, Uj áruk, Uj elvek. LEGOLCSÓBB KÉSZPÉNZÁRAK.

Hazai Dolgok.

Szalay Péter meghalt.

BUDAPEST. Szalay Péter államtitkár, a magyar posta és távirada elnökgazdátja, hosszas szenvedés után meghalt.

Halála nem jön váratlanul. Már a tavaszszal, amikor a lisszaboni nemzetközi távirad-kongresszuson résztvett, betegeskedni kezdett. Visszajövele után rosszullette ellenére még hetekig eljárt a hivatalába, fájdalmáról panaszkodva. Szeptember első hetében az orvosok sürgetésére otthon maradt, de itt is egy ideig még hivatali ügyekkel foglalkozott. Szeptember vége felé azonban már ágyba dőlt és azóta erős testalkata küzködött a gyilkoló betegséggel, amelynek hosszu szenvedés után áldozatul esett. Alig két hete, október 25-én a nemrég elhunyt Falk Miksának Dorottya-utca 14. szám alatti lakására költözött, de ide már a Mentőegyesület kocsiján hozták át.

Állandóan nagy részvétellel érdeklődtek a közélet jelesei hogyléte iránt és bekövetkezett halála mély fájdalmat keltett mindenütt. Egyénisége és szeretetreméltó modora számos jóbarátot szerzett neki. Hivatalában humanitás vezérelte és a posta tisztviselői bizonyára részvétellel fognak értesülni elhunytáról.

Szalay Péter, a posták, távirók és telefonok elnökgazdátja, Budán született 1846. október 6-án. Atyja, Szalay István, akkoriban József nádor meghitt titkára, fényes hivatalnok pályát futott be, nagybátyja, Szalay László a nagynevű történetész és publicista. Tanulmányait a budapesti egyetemem végezte és 1867-ben megszerezte az ügyvédj oklevelet. Még ugyanez évben Gorove kinevezte miniszteri segédfogalmazóvá a postaszakosztályba, később postatiszti szakvizsgát is tett. 1872-ben gyakorlati szolgálattételre kiküldette magát egy évre a zágrábi postagazgatóságba, mely alkalommal többi közt Fiume és Triest tengeri és szárazföldi postaszolgálatát is tanulmányozta. A postaszakosztályban időközben miniszteri fogalmazó, majd titkár és osztálytanácsos lett. Baross 1887-ben megbízta a közúti szakosztály egyik ügyosztályának vezetésével, ahol kivált a hadászati utak és hidak ügyeivel foglalkozott és ahol 1894-ben miniszteri tanácsosi címet kapott. 1895-ben a posta-és táviradzakosztályllyal átvette a magyar posta-, táviró- és telefonügyek vezetését. Itt ellentétben az addig uralkodó ridegséggel, mely 1895 tavaszán a budapesti postaszolgák sztrájkjára vezetett, a személyzettel szemben humánusabb elbánást hozott meg. Sikeres működésének elismerésül 1896. májusában kinevezték az újonnan szervezett posta-, táviró- és telefon-vezérgazdagság élére elnökgazdát. E minőségében nemcsak fontos szerepe jutott az 1896 nyarán Budapesten ülésező nemzetközi távirói értekezlet elnöki tisztjében, melynek oly sikerrel felelt meg, hogy a király a Ferenc József-rend középkeresztjével tüntette ki. Ez értekezletnek és kivált Szalay tapintatának külső eredményei a budapest—berlini telefonvezeték, melyet a közforgalomnak 1897. szeptember 1-én adtak át és a legközelebb létesülő budapest—londoni és budapest—párisi közvetlen távirói összeköttetés. Alatta létesült a fiúme—abbáziai és sok egyéb telefonösszeköttetés is. Jelentékeny része volt a budapesti telefonhálózat végleges államostítása és rendezése, nemkülönben több belszolgálati reform körül. Az 1897. május 5-én megnyílt washingtoni nemzetközi postakongresszuson ő képviselte hazánkat.

Az eltűnt hagyaték.

BUDAPEST. Augustus 18-án meghalt Budapesten Griesz Benjáminé, egy dúsgazdag özvegyasszony. Négy háza volt, kettő a Szondy-utczában, egy a Róza-utczában, egy pedig a Hársfa-utczában. Ezenkívül volt még sok készpénze s értékpapírosa is. Griesznél rendkívül takarékosan, szinte fősvényesen élt s évente alig költött többet ezer koronánál, pedig évi jövedelme negyvenötvenezer korona között váltakozott. Az özvegy végrendeletében, amelyet az egyik budapesti közzégyűléstől tett, rokonait tette meg általános örököséiv s mikor meghalt, husz rokona meg is osztotta a hagyatékot. Készpénzt azonban mindössze ötvenkétezer koronát találtak. Ezt az összeget keveselték, mert számításuk szerint az özvegynek legalább kétszázötvenezer korona készpénzének kellett lennie. A rokonok erre Weisz Jónás budapesti lakos vezetésével feljelentést tettek a

főképítványon, s azt állítják, hogy valaki negyedmillió korona értékű értékpapírt és készpénzt ellopott az özvegy hagyatékából. A rokonok az özvegy egyik nőrokonát gyanúsítják, aki utolsó éveiben állandóan mellette tartózkodott. A rendőrség megindította a nyomozást s kihallgatott egy budapesti építész, akit az özvegy végrendeletének végrehajtásával bízott meg és dr. Löbl orvost, Griesznél háziorvosát. Mindketten azt mondták, hogy az özvegynek sok készpénze és értékpapírja volt. Érdekes, hogy Griesznél három esztendővel ezelőtt rokonai unszolására feljelentette házainak kezelőjét, H. Ferenczet sikkasztás miatt. A vizsgálat akkor megindult, de alig tartott néhány napig, az özvegy s H. Ferencz ki egyeztek. A rokonok egy része azt mondja, hogy a negyedmillió korona még akkor tünt el, amikor H. Ferencz kezelte az özvegy vagyonát. A rendőrség folytatja a vizsgálatot s még körülbelül husz tanút fog kihallgatni.

A Rakovszky—Méray-párbaj.

BUDAPEST. A képviselőház folyosóin nagy feltűnést keltett tavaly annak idején ama szenzációs leleplezés, hogy a kormány a békeszerző Méray Horváth Károlynak ötvenezer koronát adott jutalmul ösztöndíj czímén. Rakovszky István, a Ház alelnöke is kemény szavakban adott kifejezést az eljárás felett s ezt mondta:

— Ez egy him-Schönbergerné!

Az incidens következtében Méray sértő nyilatkozatot tett közlé s a dobogó kardpárbaj lett, amelyben Méray könnyű sérülést szenvedett. A bíróság csak Rakovszkyt vonhatta felelősségre, mert Méraynak az idezést nem lehetett közbesíteni. Rakovszky pont kilencz órakor már ott volt a törvényszéken.

— Mit csinálz itt, kegyelmes uram! — kérdezte tőle Pető Sándor képviselő.

— Hja, Latkóczy után most én következem sorra. Egy kis italmérséi panama az egész! — felelte tréfásan Rakovszky, akit egyébként párbajvételéért háromnapj államfogházra ítélték el.

Házbér elől a halálba.

BUDAPEST. Hideg van, tél van, itt a nyomor és a nélkülözés. A nagyvárosra tízszerez átkot hoz a dermesztő fagy s ilyenkor jegyzi föl a krónika a nínstelenség megrázó eseteit.

Bartos Lipót hatvankétéves magán-ő, aki öreg feleségével élt együtt, nem tudott semmiféle keresetre szert tenni. Utóbb már a házbért sem tudta kifizetni. A Kisfuváros-utca 11. számú ház házmestere figyelmeztette, hogy ha nem fizet, távoznia kell. Bartost kétségbeesítette ez a ridegség, idegesen járt fel s alá a szegényes szobában, majd az udvarra ment s ott egy félreeső helyen felakasztotta magát. Felesége nem tudott erről, mert lefeküdt és csak reggel találta meg a kihűlt tetemet. Csakhamar megjelentek a rendőrség emberei, akik a leghagyobb nyomorban találták az özvegy asszonyt. Bartos az utóbbi időben cipőtitizással keresett néhány fillért, egészen lerongyolódott és többször mondta, hogy nem bírja elviselni a sors csapásait. A holttestet a törvényszéki orvostani intézet hullaházába vitték. Az öngyilkos hozzátartozóit értesítették a szomorú esetről.

Margit szíven ütötte magát.

BUDAPEST. Nemrég egy fiatal leány öngyilkossá lett a Rudas-fürdőben. Revolverből szívenlötötte magát és nyomban kiszendvedt. A rendőrség most megállapította, hogy az életunt Hugall Margit vámosgyörki születésű, tizenkilenczéves leány, akinek édesapja gazdász Galgagyörkön. A mélyen sujtott apa, aki a morgue-ban agnoszkálta gyermekét, a következőket mondotta:

— Margit gimnáziumi tanuló volt, éleseszű, esendes modoru, ambicióz leány. Galgagyörkről járt be napon-

kint a fővárosba, ahol tanulmányait kiváló sikerrel végezte. Hogy miért kereste a halált, azt nem is sejtem s a megboldogult többi hozzátartozói sem tudják. Levelet, felvilágosító irást nem hagyott hátra.

A titokzatos öngyilkosság ügyében a rendőrség beszüntette az eljárást, mert nincs remény a talány megoldására.

Öngyilkos uricéany.

ARAD. Szász Magda, a tordaj törvényték elnökének tizenhatéves leánya, Varjassy Lajos aradi polgármester unokahuga, revolverrel mellbelötte magát. A szerencsétlen leány születésekor vesztette el anyját és Aradon nevelkedett nagyjánál. Folyton tanult, tanítóvá akart lenni. Folyamodott is felvételt, de a temesvári tanítóképzőből azt írták, hogy nincs hely, nem vehetik fel. A leányt a válasz nagyon elszomorította. Minap késő délután beosont a fürdőszobába, ahol rozsdás revolverrel mellbelötte magát. Esméletét nem vesztette el, sőt megsebesítve visszament a társasághoz és beosont kért nagyjanyjától a tettért. Állapota válságosra fordult.

Lefoglalt dinamit.

BRASSÓ. Predeálon lefoglaltak egy 6000 kilogrammos dinamitzállítványt. A nagymennyiségű dinamitot, amely Budapest felől érkezett és Romániának tartott, későn este hozták vissza Brassóba, mert nem volt kiviteli engedély, amely pedig a robbantószerke külföldre való szállításához egy legutóbb kibocsátott miniszterelnöki rendelet következtében a háborus időkre való tekintettel szükséges. Azt hiszik, hogy Szerbiába akarták a nagy dinamit-transportot szállítani és pedig, hogy a terv könnyebben sikerüljön, Románián keresztül. A dinamitot a rendőrség szigorú őrzet alatt tartja az illetékes minisztérium intézkedéseje.

Batthyány arczképének leleplezése.

DEBRECZEN. Minap avatták fel a Magyar Vasuti Szövetség debreczeni főgójának otthonát, s ez alkalommal leleplezték le nagy ünnepek között gróf Batthyány Tivadar szövetségi elnök életnagyságu arczképét. Az ünnepeken jelen voltak: gróf Batthyány Tivadar, Bakonyi Samu dr. orsz. képviselő, Veszprémy főispán, Kovács József polgármester, Kovács Gyula alispán, Uhlarik vasuti üzletvezető, s még számszámosan. A vendégeket Gál Béla debreczeni szövetségi elnök üdvözölte. Délben banket volt és délután ment végbe a felavató-ünnepély a vasutas-otthonban tartott szövetségi díszközgyűlésen. Dr. Dezső Kálmán debreczeni szövetségi titkár üdvözölte Batthyányt, aki alatt a szövetség virágzásnak indult. Kiemelte, hogy a szövetség szociális érdekeket szolgál, de nem rendfelforgatót és a hazát megtagadó nemzetköziséggel. Ezután Zizuska Andor vasuti tisztviselő beszéde következett, s e közben leleplezték az olajfestményt. Batthyány Tivadar orsz. képviselő hosszabb beszédben mondot közönetet a meg-tisztelt ünnepelésért. Fejtette a szövetség törekvéseit, amely nem akar új fizetésjavítást kiereszkolni, hanem csupán pótolni a fizetésrendezési törvény hiányait. Határozottan védekez s tiltakozik ama vád ellen, hogy a vasutasok készakarva okoznak szerencsétlenséget és rámutat arra, hogy ezeknek leginkább a vasutasok az áldozatai. Végül felszólítja a tagokat, hogy mozdítsák elő a vasuti bank létesítését. A díszgyűlés táviratilag üdvözölte Kossuth Ferencz kereskedelmi minisztert és Sztéryni államtitkárt.

Rejtelmes holttest.

Fiume. A Szt. Péter felé induló déli vasuti vonat utasai borzalmas látványosságnak voltak szemtanúi minap reggel. Matulie és Jurdani állomások közt a vasuti vágányoktól nem messze egy holttest feküdt, mellében késsel, amely markolatig volt beledőfve. A holttest mellé a vonatvezető két vasuti őrt állított, a vonat pedig továbbhaladt Feistritz felé. Odaérve értesítették a

hatóságot az esetről, mely egy vizsgálóbizottságot küldött a helyszínére. A vizsgálat nyomán megállapították, hogy a kés az ötödik és hatodik oldalborda közé hatolt és feltétlenül halálos volt. Zsebében nem találtak semmit. Fehérműjében és harisnyájában R. S. betűkből álló monogram, kalapjának belsejében pedig „Borsalino“ Milano felírás volt. A hatóság emberei a kalapot és kést magukhoz vették. A csendőrség megindította a nyomozást a rejtélyes ügyben. A holttestet a jardani temető halottsházába szállították.

Véres dráma.

GYŐR. Minap délelőtt 10 órakor egy Stomkovitz Sándor nevű napszámos minden ok nélkül agyonlötötte özv. Móricz Jánosné, akinek az új városrészben van korszája. A véres dráma részletei a következők: Délelőtt kevéssel 10 óra előtt beállított a korszába Stomkovits és meleg bort kért. Rajta kívül még Piroška Kálmán borbély és három más vendég volt a helyszínen. Móricznél kiszolgált. Stomkovits öt és Piroškát megkínálta, akik ittak is a borból. Alighogy letették a poharakat, Stomkovits egy hatlövétű revolvert rántott elő s e szavakkal: „Ezt neked szántam, babám!“ két lövéssel leterítette az asszonyt, kit az egyik golyó a szívén talált, míg a másik a gromrába furódott. Piroška, a mikor a lövések eldördültek, kiugrott az ajtón és segélyért kiabált. A kiáltásokra ott termett Tóth Pál szolgálattevő rendőr és le akarta tartóztatni Stomkovitsot. A gyilkos e kiáltással: Meghalsz, te is, kutya, — kétszer rálöt a rendőre is, akit azonban szerencsére a lövések nem találtak, mire a rendőr kardot rántva, fejbevégtá Stomkovitsot és így sikerült az ütéstől elájult gyilkost ártalmatlanná tenni. A szerencsétlen asszony, aki közeli lebetegedés előtt állt, rövid haláltusa után kiszendvedt. Stomkovitsot alig tudták a rendőrök megmenteni a nép dühe elől, akit a kórházba szállítva nyomban kihallgattak. Részegséggel védekezik. Tettének állítólagos okául reménytelen

szerelmet emlegetnek. Érdekes, hogy özv. Móricznél férjét négy hónappal ezelőtt egy felrobbant szeszeshordó szeretepülő dongái ölték meg. A tragikus végű fiatal asszonynak egy 4 éves kis leánya maradt teljesen árva.

Földomlás.

KASSA. Az itteni keramit-gyárban földomlás történt. A leomló agyagtömeg az épp ott dolgozó Travniesek Péternét agyonütötte, míg Spisák Pál és Helbert Györgyné munkásokat életveszélyesen megsebesítette. Utóbbiakat a kórházba szállították. A vizsgálat megindult.

Gyilkos katona.

KECSKEMÉT. Az izsáki vasutállomáson Beke Sándor Alfonz-erzedbéli közlegény boszulói háthaszurta bajonettjével Hornyek József izsáki lakost, aki nyomban meghalt. A gyilkost elfogták és átadták a katonai hatóságnak.

Öreg szerelem.

LELE. Csanádmege. A gazda, Topár István, kissé öreg volt. Hetvenhárom éves. Ilyen korban pihenni, halálra készülni szoktak az emberek és Topár Istvánól is nagyon rossz néven vette a családja, hogy nem követte ezt a régi jó példát, hanem megházasodott. Lelén, ahol a Topár-család lakott, általános megbotránkoszt keltett a késői szerelem. A család haragudott, nem egészen önzetlenül. Nagyon is kemény legénynek tartották az öreg Topárt. Feltételezték róla, vagy a menyecskéről, hogy örökösrel örvendeztetni meg őket. Tévedtek. Nagyon is ellágyult az öreg szerelmes. Megörte a sok szemrehányás, veszekedés. Félrevonult szépen és felakasztotta magát. Elin-tézte a családi drámát. A gyerekek, rokonok sirtak, a világ kedvéért, az-

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyarúsítók egyikének. Fiókrövid: Whartonban, Alphon, Franklin Furnace és South Bethlehem. Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZK ÜLDÉSRE
SCHWABACH és FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE,
a 66-ik utca sarkán. a 74-ik utca közelében.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE
PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK
15 WILLIAM STREET = NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, A KIENCZEDIK UTCZA SARKÁN.
Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VASÁRNAP ESTE ELSŐRANGU CZIGANYZENE.

OLCSÓ FARMOK
NORFOLK, nyolczvanezer lakossal bíró város szélén, a déli államok kereskedelmi központján van 300 farm egymás mellett.
Hungarian Farm Colony
Kitűnő zöldség, gyümölcs- és szőlőtermelő, valamint búzát termő fekete föld. HUSZ holdas farm 320 dollártól 600 dollárig. Három szobás új lakóház és új istálló 4 jóság részére 200 dollárért. Négyeszetes ugyanolyan istálloval 240 dollár. Fizetendő a vételár harmadrésze. Felvilágosítást ad a tulajdonos
SCHAEFER & RÉDAY
103 PLUME STREET, NORFOLK, Va.

ELSŐ NEMZETI BANK, LEECHBURG, PA.
FIRST NATIONAL BANK
Összes tőke \$450.000. Beszélnek magyarul.
IGAZGATÓTANÁCS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thompson. ÜGYVEZETŐ: Albert B. Windt.
A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK egy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelete és közvetlen ellenőrzése alá tartozik. AZ ŐN BETÉTJE Ezen bankban teljesen biztos és előleges felmondás nélküli bármikor kivethet.
BETÉTJEIT EGY DOLLARTÓL feljebb posta úttal is küldhet és mi azonnal megküldjük önnek a betétkönyvecskét. PÉNZT KÜLDÜNK a világ bármely részébe a legújnyosabb áron és a legrovidebb idő alatt.
AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökei lévén, hajójegyeket nálunk a hajótársaságok eredeti árán vásárolhat. Kérjen bővebb felvilágosítást levélileg. CZIM:
FIRST NATIONAL BANK, LEECHBURG, PA.

után eltemették a kihűlt szívű öreget és vele a családi háborúságot.

A kosár miatt.

LIPPA. Izzalmas tragédia történt itt a minap. Késő éjjel belétek Joneszku Jánosné lakásába. Joneszknének semmi baja sem történt, de a vele egy szobában alvó leánya halálosan megsebesült. Sok gyanuok alapján a csendőrség letartóztatta Sokác Péter parasztlégényt, akit a leány csak pár nap előtt kikosarozott. A legényről megtalálták a revolvert is, amelyből egy golyó hiányzott.

Furcsa sajtószabadság.

MAKÓ. A város urai egyszerűen kibrukták a városháza sajtót, az újságírókat. Galambos Ignác polgármesternek köszönheti a magyar városi közélet ezt a szenzációs újítást. Egy hónappal ezelőtt a városi tanácsülésről tiltotta ki a sajtót a polgármester. A makói sajtó egyik régi, jeles munkása, Purjesz Mór hevesen támadta a tanácsot határozata miatt. A minap megtartott közgyűlésen a képviselőtestület nagy viharok közben foglalkozott a támadásokkal. Nagyon radikálisan intézte el. Egyszerűen elhatározta, hogy Purjesz Mór szerkesztőt és Reő Rezső hírlapírót kitiltja a városháza. A határozat annál ezífrább, mert Purjesz Mór, amellyel a szerkesztő, tagja a képviselőtestületnek is. Törvény, nyilvánosság, mindez persze semmi a makóinaknak. Az orosz módon kezelt újságírók a felháborított eset miatt jelentést tettek a belügyminiszternek.

Szerencsétlenség a vadászaton.

MISKOLCZ. Suhay Imre, a 13-ik huszárezrednek Wernhardt tábornok mellé beosztott főhadnagyát, a minap rendezett Hubertus-vadászatról visszatérve, súlyos szerencsétlenség érte; lova ugyanis megbokrosodott, miközben az egyik kengyel lesiklott a főhadnagy lábáról és így aztán lovát megfektetni nem tudván, nekivágódott egy fának. Az elhívott orvosok súlyos agyrázkódást konstataáltak. Növeli a szerencsétlenség tragikus voltát, hogy Suhay nyerte meg az ezred által rendezett vadászatot az első díjat.

Öngyilkos igazgató.

NAGYBECSKEREK. Richter József, a lovrini öngyilkos szövetkezet igazgatója felakasztotta magát és meghalt. Néhány nappal ezelőtt lemondott. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Egy nazarénus öngyilkossága.

NAGYVÁRAD. Csombor József huszonkétéves bagaméri legényt a szülei a nazarénus hitre térítették, holott neki erre semmi kedve sem volt. Az eleven természetű fiú nagyon bántották az újatalkodó korlátozások s nem tudott megbarátkozni a vértelen hittel. Néhány nappal ezelőtt a muzsikázó becsalta Csombor Józsefet a csapszékbe.

— Isteneki nazarénusság! — mondta és felhajította az első kupát. Persze nagy mulatság lett ebből s a nazarénusok megbotránkozva zárták ki kebelükkel a duhaj fiút. Csombor József nem sokat törődött ezzel, de lassan-lassan lefogta a babonásan hívó emberek kiközösítése és nekibushulta magát. Másnap ismét elment a koresmába s miután hosszabb ideig mulatott, így szólt a társasághoz: — Vasárnap jöhettek a temetéseme. Aztán hazament és felakasztotta magát. Mire észrevették, már nem volt benne élet.

Vasúti szerencsétlenség.

SÁROSD. A vasúti állomás közelében az 1068. számú tehervonat beleszaladt az 1051. számú tehervonatba. Valószínű, hogy bűnös mulasztásról van szó, mert a jelző tilosra állt. Tíz kocsi teljesen összetört, de hogy sebesülés történt-e, arról nincs még hír. A forgalmi szolgálattevő tisztet még az éjszaka táviratilag felfüggesztették állásától.

Rablógyilkosság.

SOPRON. Bűdöskút községben saját lakásán meggyilkolta találták Mihálikovich György ottani jómódu gazda feleségét. A tettes egy konyhakéssel keresztülvágta áldozatának a torkát, majd feltörve egyik szekrényt, abból 160 koronát elrabolt. Tettét azalatt követte el, míg az asszony hozzátartozói a templomban voltak. A csendőrség széleskörű nyomozást indított.

A leomlott fal áldozatai.

SZABADKA. A szomszédos Paacsér községben két ember halálát okozta egy fal leomlása. Pásztor András paacséri gazda házát teljesen lebontatta. S emiatt a falakat alá kellett ásni. Egyik erősen aláesett fal mellett haladt el két testvér: Csányi András és Imre, akik a munkálatok megtekintésé-

re jöttek oda, mikor egyszerre a fal óriási robajjal leomlott és maga alá temette a két testvért. A munkások, akik rémülve látták a szerencsétlenséget, nyomban eltávolították a téglarakást és napvilágra hozták a két szerencsétlen áldozatot. Csányi Sándor már nem élt. A rázuhanó kötőmeleket koponyáját zúzta össze. Csányi Imrénél még volt élet, de ennek is keze, lába, orra össze volt zúzva. Életbenmaradásához nincs remény.

Felmentett hitvesgyilkos.

SZÉKESFEHÉRVÁR. Az itteni esküdttörvényszék minap foglalkozott Staub Ferencz gárdonyi koresmáros ügyével. Staub október 6-án agyonlőtte feleségét, szül. Dombi Agnest, mert meggyőződést szerzett hitlenségéről. A törvényszék az esküdteket verdiktje alapján Staub Ferenczet felmentette és azonnal szabadlábra helyezte.

A polgármester fegyelmi ügye.

ZOMBOR. A város legutóbb tartott közgyűlésén a törvényhatósági bizottság a most jogerőre emelkedett határozattal egyhangulag elfogadta Hauke Imre polgármester ellen indított fegyelmi ügyben a fegyelmi választmányának azon véghatározatát, mely szerint a polgármester nemcsak fegyelmi vétésért nem követhet el, hanem minden ténykedése lelkiismeretes és kötelességtudó és így elene a fegyelmi eljárás abbahagyását kellett elrendelni.

HARAGSZIK A MUSZKA.

Szergiusz báró pásztorúrája.

Budapestről írják november 7-iki kelttel:

Kellemetlen kalandja akadt tegnap hajnalban egy orosz udvari tisztviselőnek, aki átutazóban tartózkodik itt, Budapesten. Báró Reitschel Szergiuszt először pénzhamisítónak nézték, aztán alaposan elgagybugyálták és végül bebizonyították a VII. kerületi kapitányságra, ahol nagynehezen igazolni tudta magát. Ma este tovább utazik a szerencsétlen muszka és bizonyos, hogy sokáig emlegetni fogja azt a kellemetlen kalandot, amelybe a magyar fővárosban keveredett.

Báró Reitschel Szergiusz Predalon át érkezett Pétervárról Budapestre, hogy innen Konstantinápolyba utazzon. Budapesten kiszállt, most az volt a szándéka, hogy két-három görbe napot töltsön el a magyar fővárosban. Az Aranysas-szállóban bérelt szobát és ezífra, aranysujtásos uniformisában sorra járta a város nevezetességeit. Este aztán ő is ki akarta venni a részét Budapest éjszakai életéből. Előbb egy éjjeli mulatóhelyre tért be, ahol cigányzene mellett, régi muszka szokás szerint, alaposan leitta magát. Az éjszaka hátralevő részét ölelő női karok között kívánta eltölteni. Miután ebből a szándékát néma jelekkel meg tudta érteni, egy rikkancs elkísérte a Klauzál-utca 20. sz. alatt levő örömtanyára.

Itt valóságos üdvrivalgással fogadták, mindenki azt hitte, hogy az érdekes vendég senki más, mint az orosz ezár udvarmestere és Szergiusz mester csakhamar azt tapasztalta, hogy nincsen párja a magyar vendégszeretetnek. A leányok sorba ölelték, eskölték, egyszerre ketten is helyezkedtek el lenge tolettében a térdein és szerelmes szavakat sugtak a fülébe. Reitschel báró végre is döntő lépésre határozta el magát és az egyik leánnyal, Csavának diszkrétén eltűnt a szalon tapéta-ajtájában.

Egy órával azután óriási riadalom támadt. Szergiusz, mint aki jól végezte a dolgát, ugyanis egy ötkoronást akarj a pásztorúráért átnyújtani. Csavának Ilona, aki legalább egy százburelesre számított, megnézte a pénzdarábot és konstataálta, hogy még csak öt koronát sem ér, mert — hamis. A leányt, aki, úgy látszik, túlságosan

temperamentumos, a csalódás olyan dühbe hozta, hogy arculvágta Szergiusz mestert. Nagy felfordulás következett ezután, a muszka is tört huzott és végül rendőrt hívtak, aki báró Reitschel Szergiuszt, mint pénzhamisítót bebizonyította a VII. kerületi kapitányságra. Itt nyomban vallatásra fogták. Kiss rendőrfogalmazó kihallgatta és mert irásokkal igazolta kiltétét, persze szabadon bocsátották.

Azóta iszonyu felháborodással járt-kelt mindenfelé. Az emberek pedig, a merre elhaladt, mindenütt megcsodálták a nagyszakállu, bozontoshajja, aranyosruhájú muszkat, amiből báró Reitschel azt hitte, hogy detektívek lesnek utána.

— Ez kétségbejítő! — kiáltotta elkeseredetten. — Hiszen itt még rosszabb állapotok vannak, mint nálunk Oroszországban!

Tegnap este óta ki sem mozdult a szobájából, ma este pedig felül a vonatra és kellemetlen emlékeivel együtt elutazik Konstantinápolyba.

KEDÉLYES FOGHÁZ.

Micsinay meg akart szokni.

Budapestről írják:

Micsinay Mihály, a hírhedt postarabló, Kecskeméthy Győző és Falkay méltó társa, aki ezelőtt néhány esztendőig ugyancsak megizzasztotta az egész rendőrséget és csendőrséget, a múlt héten szabadult meg súlyos rablásából. Nyomban szabadulása után hazament a falujába földművesnek, hogy sohase térjen vissza a nagyvárosba, ahol az olyanfajta emberek, mint ő, alig tudnak kitérni a bűnnek. Ott-hon, úgy tervezte a börtönből, nyáron földműveléssel, télen pedig asztalosmesterséggel fog foglalkozni.

Most hat éve, hogy Micsinay Mihály, aki postakocsis volt a 72-es számú postahivatal elől elhajtatott a postakocsi-jával. Amikor észrevették a szökést, Micsinaynak már hült helye volt. Másnap megtalálták a postakocsi Sorok-sár mellett; az aajtja feltörve, tartalmából pedig 80.000 korona hiányzott. Az ülés alatti rekeszben még 70.000 koronát is elhelyezve, amelyről a rabló nem tudott s így ez az összeg nyomban meg is került. Egy héten át hajszolták mindenfelé a vakmerő postarablót, aki napokig bujkált az Isaszeg melletti Király-erdőben, míg végre Hatvan mellett sikerült teljesen lerongyolódva, kiéheztetve kézrekeríteni. A törvényszék négyeszetendői fegyházra ítélte, amelyet Vácra szállított ki. Szabadulása után megint bűnbe esett. A népligeti Sverteczy-féle vendéglőben lett konyhalegény és itt beleszeretett egy csinos szolgáloba. Selyemruhát akart neki venni és mert pénze nem volt rá, úgy segített magán, hogy ellopta a gazdájának ezüst evőeszközét. Ezért egy évi börtönbüntetést szabtak ki rá, amelyet itt őrlött le a budapesti gyűjtőfogházban.

Csak a szabadulás után derült ki, hogy Micsinay Mihály a nyáron vakmerő szökést kísérelt meg. A rablás alatt nagyon jól viselte magát, őszinte megbánást mutatott és a fegyörök nem is úgy néztek, mint a többi gonosztevőt, hanem úgy bántak vele, mint valami kedves, előkelő vendéggel. A gyűjtőfogházban van a Lörincz-féle zaeskögyár, amelyben Micsinay házihozzájár teendőket végzett. Julius végén aztán egy előre készített kötélgépes segítségével felkuszott a műhely tetéjére, onnan levetette magát a Maglódi-utra és eszeveszett futásnak eredt. Amire észrevették, már ott bujkált a szántóföldeken és bemenekült a kukoriczába. Sokáig kutatták, de nem tudták ráakadni. Végre az egyik fegyör rálépett, a

mint ott gubbaszkodott a földön. Persze lefülelték és visszavitték a gyűjtőfogházba, ahol Varju igazgató vallatásra fogta.

— A héten kezdtem tervezni a szökést, — mondta az igazgatónak. — Tetszik tudni, nehezen mulik az idő és azt hittem, hogy ha sikerül, nem fognak üldözni, mert mindössze csak három hónap hiányzik a büntetésből.

Arra a kérdésre, hogyan követte el a szökést, ezt válaszolta a postarabló: — Künn takarítottam az udvaron, a többi rabmunkás és a fegyörök pedig benn voltak a zaeskögyárban. Elérkezettnek láttam az időt. Előbb bezártam a műhely ajtaját, nehogy utánam jöhessenek, ha észreveszik a szökésem, aztán egy deszkát támasztottam a falhoz és felkusztam a tetőre. A papírbalokat spárgával szokták összekötni. Ilyen spárgából köteleket fontam, odaerősítettem a tetőhöz és a másik udvaron levő tyuklóra ereszkedtem le. Ebben az udvarban éppen mostak az asszonyok és észrevettek. De én nem ijedtem meg, hanem ledobtam magamról a rabkabátomat és elkezdtem futni. Ötszáz lépényire visszafordultam és láttam, hogy már üldözöbe vettek. Aztán el is fogtak.

A szökés miatt természetesen megbüntették Micsinayt. Amikor letelt az egy esztendő, hiába várta a szabadulást. Ott fogták hat hétig. A múlt héten aztán érzékenyen elbucszott rabtársaitól, köszönetet mondott a fegyöröknek a jó bánásmódot, melyben részesítették és elment azzal, hogy sohase tér vissza többé.

LÁT ÉS NEM LÁT.

Az igazságszerető koma.

Egy békésmezei portán a gazduram komájával beszélgetett, amikor hozzájuk lép a czuczilista. A másik pilla-

natban már a politikáról volt szó és pediglen a választójogról.

— De hiszen, csak hadd legyen plurális, — mondja gazduram — ha az anyukomnak odahaza plurális szavazata van, hát legyik nekem is, legalább a házon kívül.

A czuczilista felült a magas lóra és alaposan lekicsinyelte a gazduram vélekedését. Amiből czívódás, majd öljemenés lett. Az összetűzésben a gazduram bizonyult erősebbnek; a czuczilista nem vette tréfára a dolgot: futva menekült. Futás közben azonban visszafordult és így kilátotta, öklét rázva: — No, de meg is keserül a mai napot!

Gazduram vállat vont és odafordult komájához, aki nagy flegmával nézte végig a czuczilista elgagybugyálását.

— Látt-e kend, komám, — kérdi tőle gazduram. — Ha gazduram kérdi, akkor látam, de ha a tekintetes járásbíró ur kérdi Bikisen, akkor nem láttam semmit.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyárúsítók egyikének. Fiókirodák: Wharntonban, Alphon, Franklin Furnacen és South Bethlehem. Főüzlet: 127 SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

WÁRADY LAJOS Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése. PÉNZKÜLDÉS AZ ÓHAZÁBA. Az összes hajóvonalak képviselője. HAZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA. magyar közjegyző 449 S. Broad St., Trenton, N. J.

SCRANTON SAVINGS BANK 120 és 122 WYOMING AVENUE, SCRANTON, Pa. Alapított 1867-ben. Alapított 1867-ben. ÉSZAKKELETI PENNSYLVANIAIÁK LEGRÉGI B TAKARÉKPÉNTÁRA. Ez a bank elősegíti az embert a takarékoskodásban. Kamatokat januárius 1-én és július elsején kifizeti. BÉTETEKELFOGADÁSÁRA SZOMBAT ESTE HÉT ÓRÁTÓL NYOLCIG NYITVA VAN.

Ez a szép jutalom. Ily bizonyítványokat kapok naponta kigyógyított betegetek: Tekintetes Uram! Igen kérem, hogy a mai napon, a melyen egy havi gyógykezelése után becses kezelést alól felmentett, őszinte, hálás köszönetemet jelentsem ki Önnek jó indulatu, önzetlen és ami fő, eredményteljes kezeléséért. Én amióta csak emlékszem, — ma 31 éves vagyok — állandóan köhögtem, édes apám 54 éves, nővérem 19 éves korában Tüdővészben haltak el. Engem a katonaságtól 10 évvel ezelőtt szinte tüdőbaj miatt bocsátottak el, de a baj csak időnként mutatkozván, nem sokat adtam reá míg vagy 8 héttel ezelőtt, a bal tüdőm annyira meglelt támadva, hogy éjszakákat ébren töltöttem, s nap közben nem mult el 5 percig, hogy oly roham nem fogott volna elő, hogy a könnyek csorogtak szememből. Ekkor határoztam el, hogy szakítva a különféle orvosokkal, Önhöz fordulok, s ma újra született ember vagyok. A köhögés megszűnt, a szájbüzt eltűnt, s megszűnt az a nyomasztó, levert érzés, mely meggyölöltette velem a földi életet. Étvágym vissza jött, sulyban állandóan gyarapodom, s hosszú betegeskedésem, mesterére akadt Önben. Fogadják kérem úgy magam, mint nőm és két kis gyermekem köszönetét, a kisebbik úgy is szintén Önnek köszönheti rózsás piros arcoskáját. Az Isten áldja meg Önt, hogy hatalmas tudományával még nagyon soká lehessen a betegek pártfogója. A fentieket kész vagyok bárkinek, bármikor, akár szóval, akár levélben is bizonyítani és ismételni. Hivatalos helyiségem: cof N. Y. Blue Print Co., 58-60 Reade Str. New York. Lakásom: 398 Jefferson Ave., Glendale, Long Island N. Y. s e két hely bármelyikén rendelkezésre állok honfitársaimnak. Öszinte tisztelője: 1908. Okt. 11. Horváth Zsigmond Ily gyönyörű bizonyítványt és ajánlás felkeltheti mindenki bizalmát aki jó tanács és kezelést ohajt, bármily bajban szenvedjen is forduljon teljes bizalommal hozzám: Dr. R. Mielke With The Collins N. Y. Medical Institute Inc. 140 West 34th Street, NEW YORK.

Magyarok! Honfitársak! Amerikában a legrégibb és teljesen megbízható bankar Németh János v. császár és királyi konzuli ügyvivő. Irjatok hozzá árakért így címmel: John Németh 451 Washington Str. New York.

SZABÓ LAJOS POSTAMESTER CHROME, N. J. ÉS VIDÉKE Egyedüli magyar közjegyzője. Hajó- és vasúti jegyek törvényes ügynöke. Pénzszállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden rém bizott törvényes ügyeket a legszakszerűbben elvégzek. Tanácsot és utalgatást ingyen adok. Czim: LOUIS SZABÓ, CHROME, N. J.

PRÁGER JÓZSEF MAGYAR ÜGYVÉD, JOGTANÁCSOS ÉS KÖZJEGYZŐ. Főiroda: 280 BROADWAY, NEW YORK. Működés: 238 E. 14-1K UTCZA, II-1K emelet, ahol naponta est 6 óráig kezdve találhatók. ELVALLAL BÁRMILY PERES ÜGYET MÉLTÁNYOS ÁRAK MELLETT.

LIVIO FŐHADNAGY.

Írta: Pekár Gyula.

— Regény két kötetben. —

[Negyedik folytatás.]

— Te Linka, — akará mondani, — kivel tánczol?... —

De Linka már nem állt oldala mellett, úgy látszik, táncba vették. Anyja volt ott és mosolygott.

— Mi az, Andrjusa? — kérde s szemem még mindig mosolyogva veszték el a báli ragyogásban. — Tánczolt leányom, ne kosarazz ki az urakat.

Csakugyan Bonbon, a kadét-princez, meg Urbóy Lexi, már ott hajlongtak előtte. És aztán vitték Andréet eszevesztetten a táncba; egyik ember karjáról a másikra szállt. A fiatalág észrevette a kissé sápadt, de oly finom, arisztokratikus arcu leányt s valóságilag ünnepelni kezdte. Főleg a tiszték, huszárok s pár vadász- és lovastüzerítés, [az egyedüli pajtások, akikkel az atilás urak szóbaállottak] — no, a civillek meg természetesen utának indultak. S Andree, kinek aggodalmait elaludtak a káprázat örvényében, egyre örültebben tánczolt. Mintha menekülni akart volna sejtelmétől, mert, ha pillanatra megállt, mindjárt észébe jutott valami... Linka... mama... Rodakovszky... miért nem tánczol velem? S az a négyes... Aztán igyekezett megfigyelni, hogy ki tánczol jól; legrosszabbul tánczoltak a civillek, s ezek közt is a hórihorgas Cibaky Bandi, ki folyton a lábára hágot és térdét lökdöste, valamivel jobban a vadászok, aztán a lovastüzerék s végül mind igen jól lejtettek a huszárok. A kívül most tánczolt, gondolta, ez legjobb tánczolt. Felénezt rá; Dodó főhadnagy volt, az a szentelen, hallgatag ember.

— Parancsol, nagysád? — E percében megpillantotta Andree Rodakovszkyt. A terem tulsó sarkában tánczolt egy fehérruhás nővel. Mindenki őket nézte.

— Ki az a leány? — kérde hirtelen. Dodó elnevette magát.

— De hát az istenért: a mamája, édes nagysád... Maguk ketten a bálkirálynék...

És az a pár csakugyan gyönyörűen tánczolt. Elszaladtak mellettük, de se Schoenhoffné, se Livio nem vette észre a leányt. Simán lejtettek tova s mosolyogtak egymásra. A teremben már senki se tánczolt, csak ők. Schoenhoffné nevélos fényű fekete feje büszkén ült nyakán, szája kissé nyitva maradt, szeméi már be voltak hunyva s lábaj a fordulatoknál valami csodás bájjal metszettek el a keringő ütemét. „Valóságos ballerina...” suttogták az emberek s ebben kissé igazuk is volt, mert mikor régesrég első férjétől, tizenhétéves korában elvált, megszökött hazulról s két hónapig egy balletmesternél tanult a szép Melanie... Rodakovszky most már egész átszellemülten, komolyan tánczolt.

És Andree csak nézte őket. Gondolata nem volt, csak annyit érzett, hogy ez a világ, ez a bálterem, minden eltűnik, — körülötte egy sötét háborgó tenger zajlik, melynek hullámai egyszerre összecsapnak a feje felett. Segítségért akart kiáltani, de sejtette, hogy egyedül van s hiába minden erőlködése.

— Édes istenem, — susogá, — hát ez az élet? Vége... vége hát mindennek? — És egy könnyesepp gördült ki szeméből... Hirtelen letrükkelt. Azt alig látta, hogy az, akit Rodakovszky úgy átélt, az anyja... csak azt látta, hogy más, egy másik asszony...

Rodakovszky egy felséges sikammal, toppantva tette le tánczóját. Senki se tánczolt már a teremben, a huszárok tapsoltak s a hevesen csapkodó legyezők mögött a közönség várt.

Rodakovszky egyet intett a cigányának; pillanat múlva egy régi bécsi Laner-keringő, a „Schönbrunner”, megnetteszerű ütemei remegtek meg a levegőben. Livio, mint egy király nézett végig a termen, kissé negédesen előrehajolt és zseibe tette kezét. Gondolkodni látszák... Andree-nek úgy dobogott a szíve, hogy a mellette álló Pándy Olga rá támaszkodott. Olga Bonbonnal beszélgetett, bizonyára Rodakovszkyról.

— Pompás egy fiu, — sugá a vörös-arcu kapitány. Most egyszerre felvetette Livio a fejét s hosszú mazurlépekben, egylene-

sen Andree felé ment. Mindenki ránézett... Andree szárazon köhécselt.

— Bizony, pompás fiu — ismétlé mellette az uhlánuskapitány.

A leány úgy érezte, mintha hirtelen világosabb lett volna a teremben. Rodakovszky csak jött feléje, és mosolygott... ama pár lépés alatt Andree úgy érezte, hogy lelkében az a háborgó sötét oceán kiszikkad, helyébe egy virágos kert kezd nőni, melynek bimbói csodás boldogsággal nyílnak ki szeme láttára. Kétségbeesése mint egy fuvalatra oszlott szét... Mellette állt már, egy szót se szólott, csak egy indulatos mozdulattal átkarolta derekát. — S mikor a leány legközelebb észbekapott, már kétszer tánczolták volt körül a terem. Csakugyan a Rodakovszky keze az ott a dereka körül? Ujjai helyén szinte elszibadt a teste, karját a két atilla ragyogó, hideg vitézkötése szinte égette, karczolta... Borzongató remegés járta át egész lényét. Linka jutott észébe...

Ez volt aztán a táncz! Észre se vette, hogy tánczolkak, mintha csak úgy álmodta volna az egészét. Sohasem tánczoltak együtt s mégis tökéletesen illettek egymáshoz, a közönség suttogva bámulta ezt a szép, magas párt. A régi keringő átcsapott a „Romantiker”-be: Livio eleresztette tánczóját s kézen fogva lebbent vele át a termen... Aztán ismét átkarolta és pedig szorosan, úgy hogy a leány ösztönszerűleg egyet fordult derekával, hogy jobban beleilleszkedjék karjaiba... lopva felillantott rá; nem tudta, mit akar, de susogni, szólni, kiáltani szeretett volna a boldogságtól... Rodakovszky arca nyugodt maradt, szemé félig be volt hunyva... Van-e, ami engem megingatna bizodalomban? — gondola...

Már egy sarokban ült a bársonykeverten Linka és Gáldy Ilka közt, kik közönyös dolgokról beszéltek s egész teste még mindig lüktetett a boldog táncz mámorától. Félpillantott, anyja a terem közepén beszél a főispánnal, kinek mellé a vaskoronarend díszítette, — a tiszték pedig egy sújtásos tömegbe bujtak össze a tulsó sarokba. Rodakovszky mesélt nekik valamit...

Csakugyan a tiszték igen jól mulattak maguk közt. — Mondhatom, páratlan ló; — magyarizá Livio egy vadászfőhadnagynak, ki adjutánsnak készült s lóra volt szüksége. — Nyugodt lelkiismerettel ajánlhatom neked, nem azért, mert én adom el, hanem mert épp gyalogos tisztnek való: szelid, esendes és nem tulsebes. No, gílt?

S három polár konyakot ittak az alkura. — Szervusz, öreg! — Livio megrázta a boldog vadász kezét, ki szárban szűk s alul trombitamódú bő nadrágjában kecskeskő szökéssel repült egy vörösarcu, csunya lányhoz és tulzolt finomsággal kérde tőle, hogy szabad-e még a második négyesre?... A huszárok felkaczagtak: — Szegény baka! — mormogá Bonbon elkeseredve, — azt ugyan becsapatt azzal a pókossal, Vili... Rodakovszky nevetett: — Igazat mondtam: szelid, mert két szemére vak, esendes, mert schulterlahm és nem tulsebes, mert pókoss... — S ismét ittak. — Szervusz, Szentinczey!

Szentinczey ott sétált körülöttük. Kezde beletalálni magát a fiuk közé, de természeténél fogva inkább esendes volt s nem igen birta a szesz italokat, különösen a konyakot. Az után a szilveszteri nagy mulatság utáni mérhetetlen részegsége neki ugyan magának rosszul esett, mert három napig volt beteg utána s szegyelete is magát... de legalább némileg közelebb hozta a pajtásokhoz.

Gyakran észébe jutott azóta az a „fénykép”, amelyért vaktában [forpazs-blindre — mondá Esty Pista] megverekedett, de mint szerföltött gyöngől ember, restelte az ott jelenlevő bármelyikétől is megkérdezni, hogy kicsoda. Azóta többször volt Rodakovszkynál, de nem is közelített az asztalhoz, pedig a tükörről látni vélte, hogy a fénykép darabjai ott hevernek a szivarok közt. Az utolsó három hét alatt meg annyit kellett a lovardában vesződni, hogy még a köteles látogatásokat se végezhette el a környékbeli házaknál... az elébb, hogy a fogadóbizottsággal ott lent állott a kapujában, ismét észébe jutott a bolond eset... észébe jutott, mikor egyszerre egy odarohogó számban az összefagyott ablaküveg mögött elmosódottan megpillantotta a fénykép eredetijét. A szán ajtaja kinyílt, összeresztent, csakugyan az volt... Az a magas, nyulánk alak,

az a keskeny arcú. Odaugrott és felvette: Istenem, ez a leány engem nem ismer, rám se néz, pedig már meg is veredtem érte... Andree csakugyan még akkor se nézett rá, mikor meghajolt s távozott tőlk az öltöző ajtajánál.

A szöke kadét-princez repült el mellette. — Te, kadét, kik ezek? — Schoenhoffné a leányával... — liheg a perzseltefejű princez és tovább rohant.

És Szentinczey, amilyen romantikus fiu volt, folyton erre a halavány leányra gondolt, világos, hogy csak azért, mert oly furcsa, hogy egy leány, akiért megverekedett, még rá se néz! — Persze, hát honnan tudhatná?! — Elővette keztyűjét s a tánczók közé gyűlt. És mindenkiel tánczolt, de annál a sajátóság, szelid dacnál fogva, mely a fölbnyire csak igen mély érzésű embereknek fordul elő, épp csak Schoenhoff Andreeval nem. Kerülte őket.

Ismét a tisztékhez csatlakozott, kik Rodakovszky köré gyülekeztek. Schoenhoffékról beszéltek. — Egy piramidális mama, — mormogá roszdás, ázott hangján Bonbon. Rodakovszky mosolygott. S a tiszték csak egyre bolygatták, amiért a leányt s anyjának egyszerre udvarol.

— Ja ein Mordsweib! — mondá lelkesülten. — De a leánya is szép... — Ujjával az asztalon dobolt s füttyörzve nézett a mennyezetre. Rodakovszky ritkán elmékedett s mint igazi lovas-tiszt, a tett embere lévén, az élet legsúlyosabb körülményei közt is mindig gyorsan határozott.

S aztán eszeledett, de szinte ösztönszerűleg, öntudatlanul. A nők körül nagy sikerei sohse vitték elmékedésre. Bánta is ő az elmélet! — Hisz nem vagyok professzor! — gondola magában. Meglátott valakit, megétszett neki, meghódította s aztán otthagya: ment tovább. Azzal, hogy voltaképp mik benne azok a rejtelmes tulajdonok, melyekkel hódít, sohse törődött, — s nem is volt kíváncsi rájuk. Például itt volt most ez az eset...

Rodakovszky felkelt s kiment a dohányszobába. A leány meglehetősen tisztelt neki s amellet — biztosra vette. Ez kissé baj volt. Emlékezett a Hubert-napi vacsorára. — Kedves, jó, okos leány, — mormogá magában. — Az anyja — az nagyszerű! — Körüljárta a kártyaasztalokat. Egy makaojátszmánál megállt. Érdekelte a játék, mint nagy kártyász, önzetlen szenvedélyvel segített egy bakaczedresnek. De a szemben levő partner, ki elvitte a kasszát, egy kopasz, vörös ember, kissé hasonlított egy uszoráshoz s ez gondolatait másfelé terelte. Odább sétált. — Igen hát, ez a leány... — mormogá, — tegnap irt a pénzéért Duft ur, — tegnapelőtt táviratozott Traurig Jakab, ma sürgött Gegenstand Izidor... nem, meg kell házasodnom, ezek az uszorások előbb-utóbb megölnek. Jó, eladom magamat, — tévé hozzá lelkesülten. — Szegény leány! ez a kis Andree olyan helyes — jó, elveszem. — Levette Szentgyörgy-tallérját órájáról s feldobta: — Féj; házasság. Helyes, a sors is úgy akarja...

De aztán észébe jutott valami. Vajjon — gazdagok-e? Megszólított egy kopasz ügyvédet, ki egyszer ellene segédkezett s az egész környéket ismerte. Vagy tiz percze behúzódtak egy sarokba. Az ügyvéd, mint egy szavaló-gép felett minden kérdésére.

A tiz perc multán Rodakovszky leverten ment vissza huszárokhöz. — Nem lehet, — gondola, — nincs pénzü, — azaz, nincs sok pénzü. Végten sajnálom, oly kedves, okos leány — mormogá, mintha gondolatban személyesen kért volna bocsánatot a leány-

tól, — ma még jól elmulatok vele, de aztán nincs más hátra: tán mégis a mamát veszem... A boldogan mosolygó Andree anyjával a terem közepéről jött Rodakovszky felé.

— Na, csunya ember, kinek ígérte a második négyest?... Rodakovszky szelid bünbánattal nézett rájuk. — Szegény leány, és milyen kedves... — gondola magában.

— A méltóságos asszonynak, — mondá, mélyen meghajolva. — Milyen udvarias, — gondolta magában Andree.

— Nagysádnak, — folytató Livio, — legmélyebb bocsánatkérésem mellet azonnal szerzek tánczost. — S elfutott a tisztékhez.

— Szentinczey, kérlek, jer, bemutatlak egy leánynak, tánczold vele a második négyest. Jó? tedd meg, kérlek... [Folytatása következik.]

RIZSÁK JÁNOST ismeri az amerikai magyarság a LEGMEGBIZHATÓBB és LEGPONTOSABB pénzküldők és hajójegyárúsítók egyikének. Fiókirodák: Whartonban, Alphon, Franklin Furnace és South Bethlehem. Főzlet: 127SECOND STREET, PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

Dr. Wm. Julian FOGORVOS 186 S. BROAD STREET, TRENTON, N. J. Található d. e. 9-től este 8 óráig. Forduljon bizalommal dr. Julianhoz. Gondos fogműtétekért jóállást vállal. Interstate Phone 1024.

A NAP A magyar vándorlás... Budapest, VIII. ker. Rökk Sándor-ú. 9. sz.

James J. Bowden BUTOR, SZÖNYEG ÉS HAZTARTÁSI CZIKKEK NAGY ÁRUHAZA. 547 BROAD ST., TRENTON, N. J. Bell Phone 299 D. Szolid árak ugy készpénz, mint részletfizetésre. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. Ha e lapot magával hozza, 5 percents engedményben részesül.

THE 'STATE BANK' AZ ÁLLAM BANKJA 378 Grand Street, New York City. Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János. Tőke, feleleges, nyeresemény, tőbb, mint \$1,000,000. Betétek tőbb, mint 16,000,000. Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe. HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

RIZSÁK JÁNOS passaicai pénzküldő budapesti irodája VII., KIRÁLY-UTCZA 103 szám alatt van. Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

THE YOUGH NATIONAL BANK of CONNELLSVILLE, Pa. Ez a nemzeti bank minden betét után 4 százalékot fizet. A connellsvillei és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE 127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J. PENZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az 6-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott. MINDENNYEL közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultánsul hitelesítetnek. Jog, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosan járulnak el. REAM BIZOTT ÜGYEKBEK pontosan és lelkiismeretesen járnak el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉREM a hajóhoz. UTBAZGÁZTAT, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok. FIOKÜZLETEK: ALPHA. N. J. WHARTON, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM. KNAUTH, NACHOD és KOHNE, 15 William street, New York. KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll. NÉMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York. DEUTSCH TESTVÉREK, 319 Houston street, New York. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal. ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapított 1879-ben. Pénzküldések és hajójegyárúsítás. Fiókirodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 122 Federal street, Youngstown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesít. Bankárok, hajójegy- és vasuti, ügyvédi- és közjegyzői iroda. Kölcsonkönyvtár. PENNSYLVANIA ÁLLAM. B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra. Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az 6-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók. FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville. Alaptőke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

RÓTH JÓZSEF és FIAL, a Monongahela-völgynek legrégibb bankháza, saját épületében, ötödik leve. és Locust st. sarkán, McKeesport. Pénzküldés az 6-hazába gyorsan, pontosan s legolcsóbb árúlyam mellett. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzultánsul hitelesítést beszerzik. Czim: Jos. Roth and Sons. HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. Duquesne Magyar Amerikai Takarékt és Hitteltársulat, Duquesne. Alaptőke és föléleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankháza az egyik s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet két százalékot csekk számlára, 4 százalékot betét-számlára. Pénzküldés, hajójegyeladást és közjegyzői iroda. KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg. Megbízható pénzküldő és hajójegyelárusító. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek ellátását.

KAIL G. ÁRPAD, Unlontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek ellátása. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés. FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg. Összes tőke \$450,000.00. Bankbetétek elfogad. Pénzküldő és hajójegyiroda. SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120-122 Wyoming Ave. Tőke 100,000 dollár. Főléleg 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvania legregibb takarékpénztára.

OHIO ÁLLAM. PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, O. Államilag engedélyezett hajójegy-, pénzküldő és közjegyzői iroda. PERCEL LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleveland. MOSKOVITZ J. D., 1441 W. Dakota st., Dayton. Közjegyzői iroda. A hajótársaságok törvényes ügynöke. Pénzküldés a világ minden részébe jóállás mellett, olcsón és gyorsan.

WISCONSIN ÁLLAM. MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM. RIZSÁK JÁNOS, 128 Second street, Passaic. Pénzküldés és hajójegyek. Bármilyen okiratokat elkészít. JOSEPH MAJOR MYERS, Philllipsburg és Alpha. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal. WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton. Pénzküldő és hajójegyüzlete. Házak, telkek vétele és eladása.

Charles R. Kear elnök. Harry F. Potter pénztárnok. ELSŐ NEMZETI BANK FIRST NATIONAL BANK MINERSVILLE, PA. Alapított 1864-ben. Schuylkill County legöregebb nemzeti bankja. Alaptőke \$50,000.00. Tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény 75,000.00. Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti. Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy póstautilány útján eszközöl.

BETYÁR-ROMANTIKA.

A bihari uri banda vége.

A „Pesti Hírlap” írja:

Hirt hozott Biharból a posta. Hogy eltűnt ősi fészkeiből, nagy Biharország-ból Bácsy Gerő. Meghalt-e, vagy másfelé elszármazott, senki sem tudja. De most már nem is kutatja senki. Nem úgy, mint valamikor, idestova harmincz esztendője, mikor Bácsy Gerőnek a legkisebb nyomára is kíváncsi volt egész Bihar vármegye s természet, Misuray bátyánk, a tekintetes vármegye nagyságos esendbízosa, olykor-olykor hetekig is elkutatógatót egész tábor perzekutátorral a Gerő legény nyoma után. Mert hát rablóvezér volt ez a Bácsy Gerő, pedig az uristen nagyur-nak teremtette, legszébb fiúl és örökösül a biharszentjánosi nemes és dús-gazdag Bácsy-familiának. Hanem a szerelem megzavarta a szívét, a boldogtalanság meg az elméjét, az egy szép napon, éppen mint most, egyszer csak eltűnt a váradi bálók förtönczere, a bihari kisasszonyok álmainak titkos hőse s a „legszébb jogász” feleslegelt haramiá-nak. És hogy a nemes vármegye skan-daluma, meg a bihari büszke gentry szégyene annál nagyobb legyen, nemcsak maga Gerő urfi adta el a lelkét az ördögnek, hanem magával vitt betyár-nak még más hat legényt is, csupa urfi fut, a biharmegyei intelligens társaság-ból.

Csodálatos és páratlan esemény volt ez s épp annak miatta nagy szélet esap-pott országzerte, sőt az ország hatá-rain túl is. Mert ki az ördög is hallott már olyat, vagy ha hallaná is, ki hi-né el, hogy hét darab élkelő, gazdag urfi, aki már nem is gyerek, kiálljon bandába verődve az országuttra zsidót fosztogatni, papot koppasztani, gazdag urat pénzes terhétől megkönnyíteni? Pedig Bácsy Gerőék ilyen eszelekedete-ket követtek el. Nem is egyet-kettőt, hogy rájuk lehetett vóni fogni: bolond-ját járták, farsangi rossz tréfát űnek, berúgtak a jogászbalon, oszt' most komizkodnak. Hanem valóságos, szerve-zett és hivatászerű rablóbandát alakí-tottak ökelmek és évekig rettegésben tartották Bihar vármegyét a legtar-kább változatosságú és legvakmerőbb betyárkalandjaikkal. Erdők mellyén, hegyek rengetegében csatangoltak, hol nyeregben, hol gyalogszerrel; betyár-mundérban, állig fegyveresen mindig. Fosztogattak, raboltak, de vér nem szennyezte be a kezüket. Soha sem gyilkoltak. Amit pedig összeraboltak, az utolsó rézgarasig kiosztották a szegények közt. A szegények része a gaz-dagoknál van letéve, de a gazdagok szívtelenek, nem adják ki a szegénynek a részét, mi hát elveszünk tőlük s szét-összítjük a szegények közt. Erre a kis-és túlszabad szociális programra esküdött fel a bihari uribanda, a Félix-fürdő hegyei közt, Bácsy Gerő rablóve-zér kétesövű puskájára. Abból kapja meg a halálhözó golyólistát, aki megsze-gi esküjét s csak egy krajezárt is meg mer tartani magának a közszeremény-ből, vagy a banda engedelme nélkül vissza mer menni a világba.

Ez a bolond eskü tartotta együtt a hét ur szegénylegényt, erősebben min-den más köteleknél. S milyen komo-lyan vették, hogy megtartották! A bi-hari szegényeknek se azelőtt, se azóta nem volt oly jó dolguk, mint a Bácsy Gerő uralkodása alatt. Őzveg, árva nem nyomorgott, amerre az uribanda járt és méltatlanság nem maradt meg-torlatlanul, ami a népet érte. El is látta a nép mindennel őket s rejtegette kézzel-kézre szöktette az üldözés elől. Mert ez is elkövetkezett.

A vármegye eleinte komédiának yete a Bácsy Gerőék garázdálkodásait. Suba alatt üzengetett nekik, ne bolon-dozzanak tovább, elég volt már, jertek haza, a hajatok szála sem görbül meg. Pardont ígért mindnyájának a megye, feledést a sok megbántott ur familia is. A feleletük az lett, hogy a zsidók után most már a vármegye urait, meg a váradi káptalan gazdag papjait kez-dték fosztogatni. Sőt a rablóvezér meg-tette azt az embertelenséget is, hogy Biharszentjánosra, az apai házhöz vitte el a bandáját.

Az öreg Bácsy szobájába maga Gerő tört be, a fia, a haramiavezér. Ráfogta apjára a töltött puskát s ráírvallt: — No, édesapám, minap kegyelmed fogta rám a puskáját, hogy lélek, ha el merem venné Erzsit. Hát nem vettem el, de kegyelmed evvel rablóvá tettem, s most én emelem kendre a puskámat: pénzt, vagy életet! — Az öreg ur rémülten kaparta össze minden pénzt s átadta a rablónak. Sok

lehetett, mert Bácsyék nyolezszázeczer forint körül állottak. Gerő pedig rögtön szétosztotta a pénzt a szentjánosi szegények közt.

Hanem ennek már fele sem volt tré-fa. A váradi papok után maga az öreg Bácsy sietett feljelenteni rabló fiát a vármegyén s valóságos könyörgött, hogy mondják ki a statáriumot a tulaj-don fia fejére.

A vármegye kegyes volt — statáriu-mot hirdetett nemesek a Bácsy Gerő fejére, hanem az egész híres „bihari uribanda”. Haszna azonban nem sok lett belőle. Az uribanda egyetlen tag-ját sem bírták elespni, pedig hónapokig üldözte őket a vármegye összes perzekutóra, minden pandurjával. De bizonyossá vált, hogy nemesek a nép duggatja Bácsy Gerőket, hanem a pan-durok maguk is szaladni hagyják. A Félix-fürdőben természet egész nap ott mulatott a furdővendégek közt mind a hét ur betyár. Bácsy Gerő kü-lönbön is legszébb fia volt megéjének, most meg a színes betyár-szűzben úgy festett, hogy majd kigrott érette a szíve a sok szép furdőbe lénynek. Órákig eltánczoltak vele és szívesen fogadták udvarlását. Estenden aztán mégis jónak látta a furdőbérle beizen-ni a váradi esendbízosthoz, hogy sies-sen, itt a „bihari uribanda”, elfoghatja az egészet. Ki is robogott Nagyvár-dról az öreg Misuray esendbízost, nagy karhatalmával.

— No, hát elmentek már a gyerekek? — toppant be Misuray bátyánk a ven-déglőbe a sok pandur-legénygyel.

— Ebben a minutumban szedelő-ködték fel — felelte a vendéglős. — Arra húzódtak a Püspök-furdőnek, ha siet, még megcsipheti őket a esendbi-ztos ur.

— No, ha már elmentek, akkor egy-egy üveg bort a legényeknek! — paran-csolt a esendbízost s jómaga nagykomó-tosan elhelyezkedett egy karosszékben.

Jó pihenő után pedig felezihelődött a perzekutorhad s üldözöbe fogta Bácsy Gerőket — Belényes irányában. Bácsy Gerő teljes biztonságban még át is mu-lathatta az éjszakát a Püspök-furdő-ben.

Hanem nagysokára, mikor végre sem lehetett örökké így „perzequálni” a bi-hari uribandát, mégis csak szétugrasz-tották őket. Egyik tagját, Herceghz urfi, meg is csipték, be is köterözték. A többi világgá szaladt. Herceghz is úgy került pandurkézre, hogy az édes-anyjához menekült Berettyóújfaluba, rejtené el szerelmes fiát. El is dug-ta a matróna jól a megtévedt fiut. Ha-nem Brutus nemesek Rómában akadt. Kerülkötik nagynehá Biharországban is. Az újfalusi szolgabíró volt ez a ma-gyar Brutus. Édestestvére bár az ur haramiának, de mikor megtudta, hogy rabló öcsese otthon bujkál, maga verete vásra a eszesanya házánál s hur-czóttatta be a megyeházára. Ott aztán kizsolták Herceghz urfirol hogy nem lehet megbüntetni, bolond a szegény. Aminthogy az is volt alkalmasint mind a hét bihari ur szegénylegény. Ki a szerelem bolondja, miként Bácsy Gerő, ki meg másé.

Magyar fogorvos
Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.
DR. FRANK KERN
233 EAST, 10 UTCA, NEW YORK.
— Az első és második Ave. közt. —
RENDEL: Reggel 10-től est 8-ig.
VASÁRNAP: Reggel 10-től délután 1-ig.

JÖJJÖN DOLNICS KÁROLY
MAGYAR BANK-ÉS SZALONJABA.
aki a legjobb, legújabb és legelőnyös-
bb italokat akarja kóstolynban és nagyban;
aki olcsón és biztosan akar az ó-házába
utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan
akarja haszalküldeni; aki pénzt biztosan
és jótállás mellett akarja elhelyezni; aki
jól akar étkelni és jó szobát kapni.
Aetnaville-Martinsferry, O.
39 W. Bell Phone.

HA SZERETI A
FINOM WHISKEYT,
írjon nekünk rögtön, hogy kaphasson
INGYEN EGY KVART
legkiválóbb minőségű whiskeyt
SECURITY CO.
183 S. WATER ST., CHICAGO, ILL.
Név:
Cím:

Minden kis hirdetés TIZ szögig
— 25 cent. —
Minden további szó 2 cent.
Kis hirdetések előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEKET
elfogad a „Bevándorló” minden
Ügynöke és a kiadóhivatal:
327 East 13 street, New York.

EGYHAZI ÉRTESETÉS.
A New Yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán
levő ref. egyház Avenue
HARSANYI LASZLÓ.
Istenisztelet minden vasárnap d. e. 11 órákor.
Lelkész: 210—2-ik Avenue.

MAGYAR EV. REFORMATUS P. EGYHAZ
New Brunswick, N. J.
Templom:
Easton Avenue és Hamilton Street sarkán.
Isteniszteletek sorrendje:
Vasárnap délelőtt 10 órákor és este 7 1/2 órákor.
Lelkész:
Tiszt. HAMBORSZKY N. B. PÁL,
magyar ev. ref. p. lelkész.
15 Prospect Street. Telephone: 418—J.

FÖLDVÁSÁRLÓK FIGYELMESE!
Tudatom honfitársaimmal, hogy Norfolk Va.
Kossuthvillegi magyar telepen 16 holdas birto-
kok vettem, itt a föld 36 buzatermesre és kony-
hakertészetre, amiből 1000 holdakra menőleg
termelnek is; télen-nyáron, ide bármikor jön,
a földön természet talaj; október óta itt lakom,
jó darab földet bevettem buzával és rozs-
szal, vagyunk szép számmal telepeplül mag-
yarak, de folyton jönnek újabb vevők, mert lát-
ják, hogy itt a földes birtok megfizethető. Fogadják ez
utón is hálas köszönetemet Holczer ur, hogy
ly 36 földhöz juttatott. Aki idejönni akar, ír-
jon Holczer Mihály, 86 N. Maltby Ave., Bram-
leton, Norfolk, Va. címre. Tisztelettel Ver
Lajos, Kossuthvillegi telepes.

FÖLDET KERESŐK!
Már sok pénzt kiadtam egy jó hely kutatásá-
ra, míg ide vezérelt a jó Isten, vettem egy gyö-
nyűrű, berendezett 100 holdas birtokot, mert
itt látom jövőnk biztosítását; ezt látom a lete-
leplül magyaroknak; de vett is már itt vagy 40
család birtokot, csak arra kérem magzatokat,
akk telepeplül akarnak, jöjjenek még ez évben,
mert a földék ára nagyon emelkedik, a tejjaz-
daságot is a jövő tavasszal megkezdjük és ak-
kor már azon föld, melynek most holdja 10—15
dollár, akkor 20—25 dollár lesz. Bővebb tudó-
sítást ad Holczer Mihály telepeplülőknek, 86 N.
Maltby Ave., Bramleton, Norfolk, Va. én szá-
bolesmegyeyi vevők: itt a föld éppen olyan,
mint Szabolcsmegyében. Tisztelettel Babics
Mihály, Kossuthvillegi telepes.

RIZSÁK JÁNOST ismeri az ameri-
kai magyarság a LEGMEGBIZHA-
TÓBB és LEGPONTOSABB pénzkül-
dők és hajójegyzárústok egyikének.
Főirodák: Wharntonban, Alphon.
Franklin Furnace és South Bethle-
hem. Főüzlet: 127 KÉRDEN STREET,
PASSAIC, N. J. Kérjen árjegyzéket.

The Friedman Print
215 BOWERY — NEW YORK.
Elvállalja alapszabályok a mindennemű
nyomatványok elkészítését.
— Kitiűnően felszerelt magyar nyomda. —
Elv: Csinos kiállítás olcsó árak mellett.

TEJÜZLET ELADÓ.
Trentonban, régi, jól bevezetett tejüzlet,
mely nincs elhanyagolva, betegség miatt el-
adó. Az üzlet nagy vevőkörrel bír és szép jö-
vedelmet nyújt szorgalmas embernek. Vételár
550 dollár. Tudakozódni személyesen, vagy le-
veleiben Tóth Béla urnál, 517 S. Broad St., Tren-
ton, N. J., lehet. Ügynökök kizárva. —3

TIZ DOLLÁR
juttalmat kap, aki György Ferencz, — akinek
arczképet itt mutatjuk be, — hollétéről biztos
felvilágosítást tud adni. Nevezett a Pennsil-
vania állambeli Kingstonban búrdoztársától,
Ungár Károlytól 23
dollár készpénzt, egy
egyedülű fekete
acélórát, egy 70
dollárt érő aranylánc-
szót és egy sötét té-
likabátot ellopott s
a lopott holmival f.
hó 14-én a lakásáról
nyomatlanul eltűnt.
György Ferencz kö-
rülbelül 24—28 éves,
középtermetű, bar-
na, tömött fekete ba-
ruszu, kerek arcú,
jól megteremt, mintegy 150 font súlyu, elég
intelligens kinézésű fiatal ember. Eltűnésekor
kemény fekete kalapot, sötét kabátot, szürke
nadrágot viselt, talán rajta volt a lopott télika-
bát is. Legvalószínűbb, hogy vagy a puhaszén-
vidékre, vagy New Jersey államba szökött. Ér-
tesítések e címre küldendők: Ungár Károly,
General Delivery, Kingston, Pa., vagy pedig
Rev. Garay Gerő, Box 392 Jessup, Pa.

NAGY AZ ÖRÖM
Amerika minden magyarokta helyén,
mivel megjelent az
ANGOL-MAGYAR TANÍTÓ
ÉS ISKOLÁJA
ezimű könyv. Ez az egyedül Ameriká-
ban megírt és kiadott, tökéletes és ho-
lyes kiegészítéssel ellátott, szabadalmazott
rendszerű nyelvtan. E könyvből eleven
leczkélből magánután — tanító nélkül —
megtanulhat angolul beszélni és olvasni
és felvilágosítást nyerhet az amerikai
életben hasznos tudnivalókról is. Az ál-
talanosan ismert szerző tizennégyévi si-
keres tanítói működése legjobb biztosíték
a hirdetés valóságára íránt. A mi ára
postadíjjal együtt KÉT DOLLÁR TIZ
CENT, mely összeg a szerző ezen címre
küldendő:
ISIDOR BRAUN
2554 EAST 43 ST., CLEVELAND, O.

HAZAI PERES ÜGYEKET,
valamint fordításokat, okiratok megszerzését
és megszerkesztését, hitelesítéseket és katoná-
ügyeket gyorsan és pontosan elvégez Makray
Aladár, 327 E. 13 street, New York City.

INTELLIGENS magyar hölgy [34]
elvallal jó angol családnál, vagy magá-
nyos urnál házevetőnőit állást; a főzést
is elvégezné és takarításnál is segítke-
zne. Ungar, 335 E. 65 st., 4 emelet, 15.

225,000.00 ÁLLAMI BIZTOSÍTÉK.
Joseph Major Myers
Pénzükhöz írodám
Főüzlet: PHENIXBURG, N. J.
Fióküzlet: ALPHA, N. J.
Az összes hajóvonalak törvényes képviselője.
Pénzükhöz az é-házába; a legbiztosabb és
legelőnyösbb vállalat. Mindenféle keres-
kedelmi, valamint keresi hitelesítések
és átváltás. Kégyedűl kétségessé váltságban
és kényes helyzetben minden ügyben in-
gázás felvilágosítást kapnak.

FORDÍTÁS.
Ugy törvényes iratok, mint bizonyítvá-
nyok és magánlevelek magyarul angolra,
vagy németül angolra, avagy mindkét
nyelvből magyarra való fordítását végezt for-
duljon levéllel.
TÜRK JOZSEF
408 Caxton Building, Cleveland, O.

KUN'S
FOREIGN EXCHANGE CO.
Braddock, Pa.
1210 Braddock, Ave.

„A SEHONNAI KISASSZONY”
Amerikai regény — Angolból fordítva.
Ez a legérdekesebb regény, amely magyar
nyelven mostanában megjelent. Ismereti
az amerikai életet; a versenypályáról elve-
zet a délrvidéki farmokra, majd a mexikói
ézeltelepekre, életi és izgalmas jelenetek-
ben mutatja be a fehéreknek az indiánokkal
való küzdelmet, s aztán lebilincselő, érde-
kes mese keretében a new yorki felső négy-
százak társadalmi életével, szokásaival is-
merkedünk meg. A regény telve van ese-
lekményekkel, izgalmas fordulatokkal, s az
olvasó érdeklődését mindvégig annyira le-
kötte tartja, hogy alig bírja kezéből leten-
ni, míg azt végig nem olvasta. A regény
2 kötetre terjed.
A KÉT KÖTET ÁRA BÉRMENTES,
AJANLÓTT MEGKÖLDÉSSEL 80 CENT.
Megrendelések a pénzzel együtt a követ-
kező címre küldendők:
EMERY LIGETI
128 EAST 10th ST., NEW YORK CITY.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG
ALAKULT 1906. FEBRUAR 27-ÉN, CLEVELAND, OHIO.
A Szövetség célja: Az Amerikában élő magyarok testületi összehatására, anyagi és
érkelő érdekeinek védelmére.
Cessiónyok alakulhatnak Amerika minden magyarokta helyén.
Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokta a titkári hivatalhoz:
515 SUPERIOR BUILDING, CLEVELAND, O.

Old Vienna Restaurant Co.
115 LENOX AVENUE, NEW YORK.
URBACH S. elnök, RUDNER S. manager.
Elsőrangú magyar konyha. — Kitiűnő italok. — Czigányzene.

SOK ARANY-ÉS EZÜSTÉREMMELE KITÜNTETVE.
KÖLÖNLEGESSEGEK: 48-as Likör hazafias ital, Gyógyosnacs, Barackkognacs, Ba-
rackszesz, Barackkerme, Port-Artur Kesseri Gyomorerősítő Likör, Alföldi Tearm,
Alföldi Fahékeresztos Söborzszesz.
A „RADIAL ELIXIR”-T
kizárólag
az „ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG” KECSKEMÉTEN gyártja.
Használati utasítás az eddig páratlanul álló és a maga nemében korszakalkotó
kockeméti „RADIAL ELIXIR” gyomorerősítő likörhöz, mely csakis a legjobb
gyógy-
fűvek párlatából, meleg uton készül.
Miután a legtöbb betegség a gyomor nem rendes emésztése által keletkezik, igen
fontos a gyomor rendes állapotban való tartása, vagyis az emésztéshez szükséges
gyo-
morsavaknak kellő mennyiségben való fejlődését kell előmozdítani; ezt teszi a „RADIAL
ELIXIR” és ezáltal megőrvi azt, ki naponta reggel és este 1—1 pohárral iszik, hogy
soha, sem gyomorgörcsöt, hascsikarást, székrekedést, gyomornyomást nem fog érezni.
A „RADIAL ELIXIR” 1 év óta van forgalomban és máris a legkedveltebb keserűk
egyike, mert nemesek gyógyhatásu, hanem mint étvágygerjesztő, emésztést gyorásító
gyomorjárt gyógyító különlegesség páratlanul áll és ilyen összetételű fűvekből más
gyár nem állít elő.
A „RADIAL ELIXIR” üvegformája is egyike a legsikerültebbeknek és csakis akkor
valódi, ha az üvegre magyarul ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KECSKEMÉTEN „RADIAL ELIXIR” van befestve és eredeti kupakkal, valamint
következő nyakszalaggal lezárva: „RADIAL ELIXIR”, gyógyfűvek és növények gőz-
leplelése utján készült. Egészségi szempontból különösen ajánlható.
Kérem szíves próbarendelést és vagyok
Hazafias tisztelettel
VIDDER EMIL,
44 AVENUE C, NEW YORK.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET
betegségelző osztálytal.
(HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY)
Pittsburg, Pa.
— Alapított 1905-ben. —
Igazgatósági gyűléseit tartja minden hónap-
ban saját helyiségében:
433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.
Elnökök: Ohegyi János, t. elnök Király E.
József, alelnök Henei Béla, pénztárnok
Barna György, b. s. osztály pénztárnoka
Horváth János, titkár Pogány Béla, p. u. tit-
kár Szabó Miklós, főügyészek J. A. Metz és
W. Clyde Grubbs, magyar ügyész és kö-
jegyző Dobó István, orvos dr. Király L. Bé-
la, ellenőrök Kovács Rudolf, Stugner János.
Igazgatók Pittsburgban Osztrouczky Mi-
hály, Horváth János, Magyar András. Wil-
lockban Pogány Ferencz, Connessville és
vidéken Kránitz Kálmán, Flamingpark és
vidéken Kuruc Vendel, Bruceton és vi-
Pittokban Kuruc Vendel, McKeerocksban
vidéken Kánya Vendel, McKeeporthan
Kánya Gusztáv, Traugerben Lengyel János.
Ambridgeben Szabó János, Irvinben Bokodi
István, Dunkirben Simon József, New
Brightonban Göröcs Kálmán és Józsa
Izák, Duquesneban Gogolya András, Kó-
szik József és Dráza János, Coleyban (Castle
Shannon) Báthory István, Leechburgban Sol-
tész János, Rileyanben Mitró János, Preston,
Burdinen és vidéken Géczi Imre, Pricedalen
Krajnyák András, Coal Bluff-Shire Oskson
Hersfold István, Whitteisen Zohon Zsig-
mond, Coal-Center és vidéken Szabó
Menyhért, Wickhaventonban Szabó
W. Leisenringben Elek András, Uniontown-
ban Matulya Zoltán, Lyndonban Dobó László,
Expediten Szunyogh Ferencz, Vintonaleen
Olcányi Lajos, Blackburnon Sári Antal,
Adelaiden Mihók György, Leisenringen s
Vizy János, Star Junctionban Köles István.

THE STAR BOOK BINDING CO.
Aisóvárosi üzlet: 183 East 4 street
NEW YORK.
Elvállal minden e szakmába vágó
munkát.
— JUTANYOS ÁRAK. —

RANKINI I. M. MŰK. ÉS ÖNK. KÖR.
— Alakult 1907. január hó 8-án. —
Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján.
Elnök: Horváth János. Jegyző: Horváth La-
jos. Pénztárnok: Bukurov Dusan. Pénzügyi
titkár: Burik András. Rendező: Sztrányal
Rezső.

18 éve fennálló banküzlet
PEARL JOZSEF, bankháza
FŐÜZLET: 319 East 3rd Street.
FIÓKÜZLET: 801 E. 3rd St., Oak cor.
SOUTH BETHLEHEM, PA.
Az összes hajóvonalak törvényes
képviseelője. Pénzükhözdeményeket a vi-
lág minden részébe legelőnyösbb és
legbiztosabbán küld. Bármely peres
ügyet, egy órási, máni iteni dolgo-
kat elintéz. Kégyedűl okiratokat tör-
vényesen hitelesít. Utalgatásokat
ingyan ad.